

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี

ศุภชัย รูปโอ

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี

ศุภชัย รูปโอ

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

POLITICAL PARTICIPATION OF PEOPLE IN SAMET SUBDISTRICT MUNICIPALITY
MUEANG CHONBURI DISTRICT

SUPPACHAI ROOP-O

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR MASTER DEGREE OF PUBLIC ADMINISTRATION
FACULTY OF POLITICAL SCIENCE AND LAWS
BURAPHA UNIVERSITY

2025

COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณางาน
นิพนธ์ของ ศุภชัย รูปโอ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐ
ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุปราณี ธรรมพิทักษ์)

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ว่าที่เรือตรี ดร.เอกวิทย์ มณี
ธร)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุษณากร ทาวะรัมย์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุปราณี ธรรมพิทักษ์)

..... คณบดีคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิเชียร ต้นศิริคงคล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทวัส แจ่มเยี่ยม)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

65920372: สาขาวิชา: -; รป.ม. (-)

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม/ การเมือง/ ชลบุรี

ศุภชัย รูปโอ : การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด
อำเภอเมืองชลบุรี . (POLITICAL PARTICIPATION OF PEOPLE IN SAMET SUBDISTRICT
MUNICIPALITY MUEANG CHONBURI DISTRICT) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: สุ
ปราณี ธรรมพิทักษ์, ร.ด. ปี พ.ศ. 2568.

การศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล
เสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน 2)
เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่ม
ตัวอย่าง คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง อายุ 18 ปี ขึ้นไปที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลเสม็ด
อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำนวน 400 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิโดยการใช้แบบสอบถาม
การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ เชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน

ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอ
เมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน
พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง รองลงมา ด้านการเป็นนักกิจกรรมในชุมชน
ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ด้านการเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง ด้านการเป็นผู้ประท้วง และด้าน
การติดต่อกับทางราชการ ตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล
เสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า ประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้
ระยะเวลาที่อาศัยในท้องถิ่น และสถานภาพต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นประชาชนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แ
กต่างกัน

65920372: MAJOR: -; M.P.A. (-)

KEYWORDS: PARTICIPATION/ POLITICS/ CHONBURI

SUPPACHAI ROOP-O : POLITICAL PARTICIPATION OF PEOPLE IN SAMET
SUBDISTRICT MUNICIPALITY MUEANG CHONBURI DISTRICT. ADVISORY
COMMITTEE: SUPRANEE THAMMAPITHAK, Ph.D. 2025.

The research on political participation of people in Samet Subdistrict Municipality, Mueang Chonburi District, has the objectives: 1) to study the political participation of people, 2) to compare the political participation of people classified by personal factors. The sample group is 400 eligible voters aged 18 years and over living in Samet Subdistrict Municipality, Mueang Chonburi District, Chonburi Province. The stratified random sampling method was used using a questionnaire. Data analysis was performed using descriptive statistics and inferential statistics.

The level of political participation of people in Samet Subdistrict Municipality, Mueang Chonburi District, Chonburi Province The results of the study found that overall, it was at a moderate level. When considering each aspect, it was found that the highest average value was in voting, followed by being a community activist, election campaigning, being a political communicator, being a protester, and contacting the government, respectively.

The results of the comparison of political participation of people in Samet Subdistrict Municipality, Mueang Chonburi District, Chonburi Province found that people with different ages, education levels, occupations, incomes, length of stay in the locality, and statuses had significantly different levels of political participation at the .05 level, except for people of different genders who had no different political participation.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ซึ่งสำเร็จลงด้วยดีโดยได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุปราณี ธรรมพิทักษ์ อาจารย์ประจำภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาหลักที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยทราบซึ่งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ว่าที่เรือตรี ดร. เอกวิทย์ มณีธร ซึ่งเป็นประธานกรรมการ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุษณากร ทาวะรัมย์ กรรมการสอบ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือแนะนำตรวจตรา แก้ไข และวิจารณ์งานวิจัยฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ถูกต้อง รวมถึงผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบและให้คำแนะนำในการแก้ไขเครื่องมือวิจัยให้มีคุณภาพ

คุณค่าและประโยชน์ของงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องแสดงความกตัญญูกตเวทิตาแด่บุพการี บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษาและประสบความสำเร็จมาจนตราบนานเท่าทุกวันนี้

ศุภชัย รูปโอ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามการวิจัย	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมุติฐานของการวิจัย	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วมทางการเมือง	8
แนวคิดการมีส่วนร่วมในทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยแบบต่าง ๆ	10
รูปแบบและขั้นตอนของการมีส่วนร่วมทางการเมือง	11
ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่เทศบาลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	34
วิธีการวิจัย.....	34
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	34
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	36
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38
การวิเคราะห์ข้อมูล	39
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	40
จริยธรรมวิจัยในมนุษย์	40
บทที่ 4 ผลการศึกษา	41
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	41
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ในแต่ละด้าน	45
ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐานการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี	53
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	63
สรุปผลการวิจัย.....	63
อภิปรายผลการวิจัย.....	67
ข้อเสนอแนะ	72
บรรณานุกรม	74
ภาคผนวก	77
ประวัติย่อของผู้วิจัย	84

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 สรุปตัวแปรที่ได้จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง28

ตารางที่ 2 สรุปเปรียบเทียบความสอดคล้องของตัวแปร32

ตารางที่ 3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....35

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ42

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ42

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา43

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพ43

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้44

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยในท้องถิ่น44

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพการสมรส45

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมในแต่ละด้าน...46

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการลงคะแนนเสียง
เลือกตั้ง47

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการณรงค์หาเสียง
เลือกตั้ง.....48

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการเป็นนักกิจกรรมใน
ชุมชน49

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการติดต่อกับทาง
ราชการ50

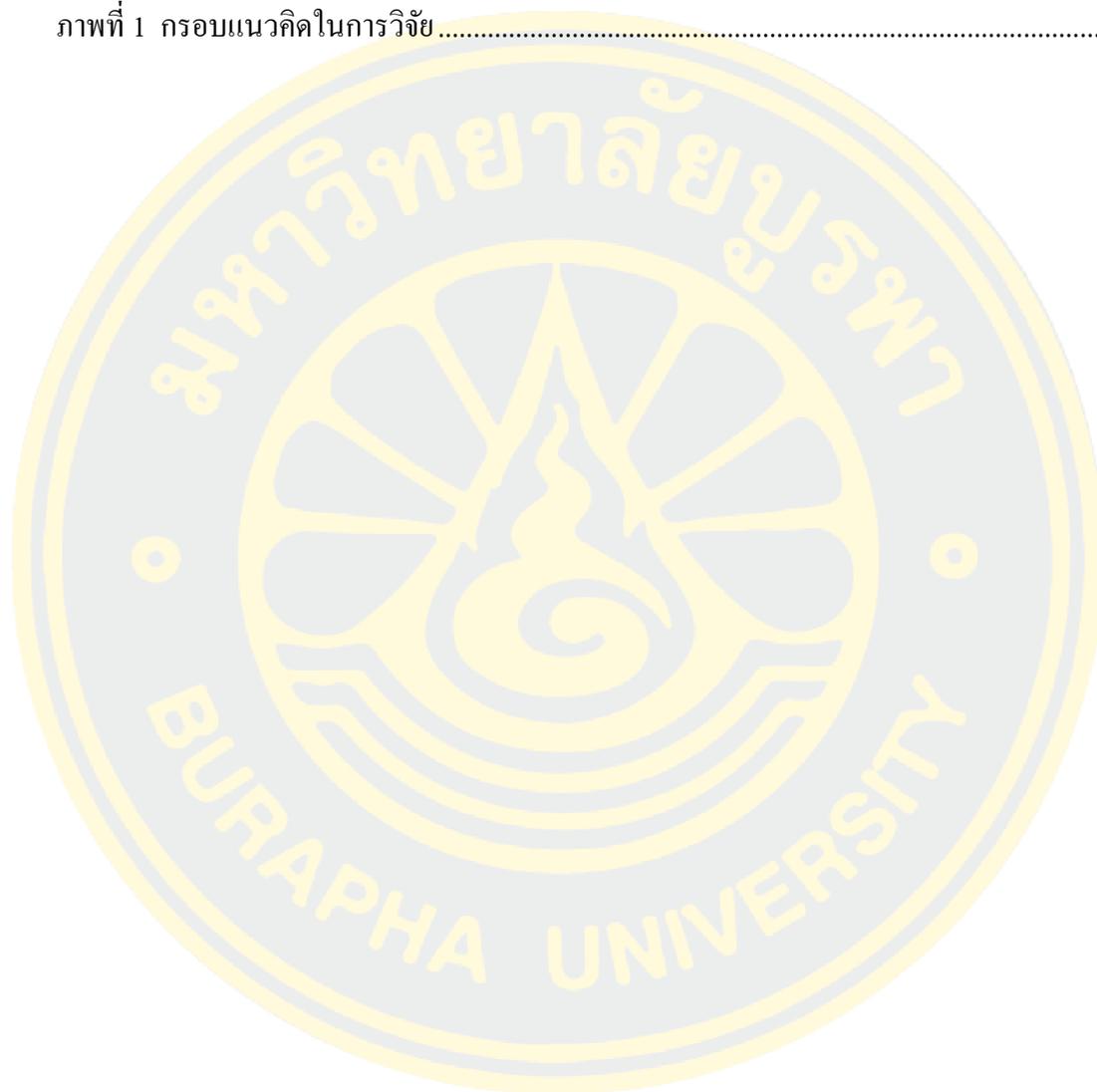
ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการเป็นผู้ประท้วง ..51

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการเป็นผู้สื่อสารทางการ
เมือง52

ตารางที่ 29 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระยะเวลาอาศัยในท้องถิ่น	59
ตารางที่ 30 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระยะเวลาอาศัยในท้องถิ่น	59
ตารางที่ 31 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post hoc) ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระยะเวลาอาศัยในท้องถิ่น	60
ตารางที่ 32 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามสถานภาพ	60
ตารางที่ 33 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามสถานภาพ	61
ตารางที่ 34 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post hoc) ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามสถานภาพ	61
ตารางที่ 35 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	62

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....4

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ถือเป็น การปกครอง โดยประชาชน และเพื่อประชาชน โดยบทบาททางการเมืองของประชาชนในฐานะที่เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยจึงเป็นหัวใจสำคัญของระบอบนี้ บทบาททางการเมืองของประชาชนที่สำคัญยิ่งประการหนึ่ง คือ การเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง เนื่องจากเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าร่วมในกิจกรรมทางการเมือง มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของรัฐบาลและเป็นกระบวนการชี้วัดพัฒนาการทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของแต่ละประเทศ ดังนั้นประเทศที่พัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอยู่ในระดับที่ดีแล้ว มักจะกำหนดให้ประชาชนทุกระดับมีสิทธิในการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามกฎหมาย และมีผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมในทุกมิติของกระบวนการทางการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีหลายรูปแบบทั้งทางตรง และทางอ้อม ดังนี้

การมีส่วนร่วมทางตรง คือ การที่ประชาชนของรัฐทั้งหมดเป็นผู้ใช้อำนาจในการปกครองโดยตรง ด้วยการร่วมกันประชุมพิจารณาเรื่องต่าง ๆ หรือทำหน้าที่เป็นสภาเอง เนื่องจากอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทยโดยมีหลักการว่าประชาชนทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์บัญญัติกฎหมายที่มีให้เห็นในปัจจุบัน เช่น การเข้าชื่อเพื่อถอดถอนนักการเมือง

การมีส่วนร่วมทางอ้อม คือ ประชาชนเลือกผู้แทน เพื่อทำหน้าที่แทนตนในการบริหารประเทศ ทั้งฝ่ายบริหาร และฝ่ายนิติบัญญัติ เนื่องจากประชาชนมีจำนวนมากเกินกว่าจะให้โอกาสทุกคนใช้สิทธิในการปกครองประเทศ ดังนั้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองทางอ้อม จึงเป็นหัวใจสำคัญ โดยเฉพาะการเลือกตั้งเพื่อเลือกตัวแทนเข้าไปบริหารประเทศ อีกทั้งการที่ประชาชนจะได้คนดีมาปกครองบ้านเมืองประชาชนต้องร่วมมือร่วมใจกัน ไม่สนับสนุนการซื้อสิทธิขายเสียงต่อต้านและกำจัดการทุจริตคอร์รัปชัน

การมีส่วนร่วมของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันถือว่าเป็นรัฐธรรมนูญที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยฉบับหนึ่ง ทั้งนี้ได้มีการปรับปรุงโครงสร้างทางการเมืองตามบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ เริ่มตั้งแต่กระบวนการคัดเลือก ผู้เข้าไปทำหน้าที่นิติบัญญัติและบริหารราชการแผ่นดินโดยการเลือกตั้งการสร้างกลไกการตรวจสอบอำนาจรัฐ โดยการจัดตั้งองค์กรอิสระให้มี

หน้าที่ตรวจสอบการทำงานของรัฐและการสร้างกลไกมาตรการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพประชาชน นอกจากนั้นยังได้กำหนดหลักการที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านการออกเสียงลงคะแนน และการมีส่วนร่วมของประชาชนทางการเมืองโดยตรง หรือการตรวจสอบการเมือง ซึ่งได้ขยายฐานและรูปแบบการมีส่วนร่วมในทางการเมืองที่มีแต่เดิม โดยบัญญัติขึ้นในรัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นครั้งแรก อาทิเช่น สิทธิรับฟังความคิดเห็น สาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์ สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ สิทธิเข้าชื่อเสนอกฎหมาย สิทธิออกเสียงประชามติ และสิทธิขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย เป็นต้น

หมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา 78 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2560 (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560) กำหนดให้รัฐส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชน ดังนี้

1. ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ และการจัดบริการสาธารณะทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น
3. ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมตลอดทั้งการตัดสินใจทางการเมืองและการอื่นใดที่อาจมีผลกระทบต่อประชาชนและชุมชน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 133 (3) มาตรา 236 และมาตรา 256 (1) ให้อำนาจแก่ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง สามารถสรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 10,000 คน มีสิทธิเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามหมวด 3 สิทธิเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หรือหมวด 5 หน้าที่รัฐ ทั้งนี้ตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า 20,000 คน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภาพร้อมด้วยหลักฐานพอสมควรเพื่อกล่าวหาว่ากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติผู้ใดมีพฤติการณ์ร้ายชัดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติ แห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 50,000 คน มีสิทธิเข้าชื่อขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

เขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด 18,781 คน ที่ผ่านมามีผู้มาใช้สิทธิ์เลือกตั้งน้อยซึ่งจะเห็นได้ว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ มีแนวโน้มลดลง และกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในลักษณะอื่น ๆ ก็ยังมีน้อย โดยเฉพาะการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง การเคลื่อนไหวทางการเมือง การร่วมรณรงค์ทางการเมือง การตรวจสอบและการถอดถอนทางการเมือง ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงสนใจในการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะทำให้เกิดแรงกระตุ้นในด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนให้มีส่วนร่วมการเมืองยิ่งขึ้น อาทิเช่น การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การเป็นสมาชิกพรรคการเมืองและผู้รณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง การเป็นนักกิจกรรมในชุมชน การติดต่อกับทางราชการ การเป็นผู้ประท้วง และการเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง ผลที่ได้รับจากการวิจัยจะช่วยอธิบายการเปลี่ยนแปลงของกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง และนำไปใช้ในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่น และระดับชาติให้มีประสิทธิภาพต่อไป อีกทั้งผู้ศึกษาได้เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองซึ่งจะส่งผลต่อหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ และมีผลต่อการพัฒนาทางสังคมเศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม

คำถามการวิจัย

1. ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับใด
2. ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่อาศัยในท้องถิ่นและสถานภาพสมรส

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน
2. ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน
3. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน
4. ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน
5. ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน
6. ประชาชนที่มีระยะเวลาอาศัยในท้องถิ่นแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน
7. ประชาชนที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ Milbrath and Goel (1997 อ้างถึงใน เพิ่มศักดิ์ วรรณยิ่ง, 2559, หน้า 37) ได้แยกกิจกรรมหรือรูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ 6 รูปแบบ ได้แก่ 1) การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง 2) การเป็นสมาชิกพรรคการเมืองและผู้รณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง 3) การเป็นนักกิจกรรมในชุมชน 4) การติดต่อกับทางราชการ 5) การเป็นผู้ประท้วง และ 6) การเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง มาใช้เป็นกรอบแนวทางในการศึกษา

ตัวแปรอิสระ

- เพศ
- อายุ
- ระดับการศึกษา
- อาชีพ
- รายได้
- ระยะเวลาที่อาศัยในท้องถิ่น
- สถานภาพสมรส

ตัวแปรตาม

- การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
1. ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
 2. ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง
 3. ด้านการเป็นนักกิจกรรมในชุมชน ดิ
 4. การติดต่อกับทางราชการ
 5. ด้านการเป็นผู้ประท้วง
 6. ด้านการเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี สำหรับตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่อาศัยในท้องถิ่น และสถานภาพการสมรส
2. ตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี แบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ 1) การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง 2) การเป็นสมาชิกพรรคการเมืองและผู้รณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง 3) การเป็นนักกิจกรรมในชุมชน 4) การติดต่อกับทางราชการ 5) การเป็นผู้ประท้วง 6) การเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง

ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้มีประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำนวน 18,781 คน (สำนักปลัด เทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี)

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ในการวิจัยครั้งนี้ทำการวิจัย และเก็บข้อมูลในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2566 ถึง เดือนพฤศจิกายน 2567 รวมระยะเวลาในการศึกษา จำนวน 12 เดือน

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. ทราบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี
2. ทราบปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี
3. ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยจะเป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำไปใช้ส่งเสริม พัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

ประชาชน หมายถึง ประชาชนที่มีที่อยู่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี หลากหลายอาชีพ อายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป และมีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การที่ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ได้มีส่วนร่วมทางการเมืองใน 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
2. ด้านการเป็นผู้สมัครหาเสียงเลือกตั้ง
3. ด้านการเป็นนักกิจกรรมในชุมชน
4. ด้านการติดต่อกับทางราชการ
5. การเป็นผู้ประท้วง
6. ด้านการเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง

การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง หมายถึง การที่ประชาชนไปใช้สิทธิหรือหน้าที่ในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้แทนในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ เช่น การไปหย่อนบัตรลงคะแนนเสียงในแต่ละครั้งของการเลือกตั้ง เป็นต้น

การเป็นผู้สมัครหาเสียงเลือกตั้ง หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้คนไปใช้สิทธิเลือกตั้งกับพรรคการเมือง ทั้งในช่วงระหว่างการเลือกตั้งและในการรณรงค์หาเสียง รวมถึงพยายามชักชวนให้ประชาชนให้ลงคะแนนเสียงแก่พรรคหรือผู้สมัครที่ตนชอบ เช่น การสนับสนุนทางการเงิน การเดินเคาะประตูบ้านเพื่อหาเสียงให้แก่พรรคหรือผู้สมัครที่เราชอบ และการเข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองของพรรค เป็นต้น

การเป็นนักกิจกรรมในชุมชน หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน เช่น การมีส่วนร่วมกับสมาชิกในชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชนในด้านการเมืองท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนหรือการทำงานร่วมกับองค์กรของชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาในชุมชน และการร่วมมือองค์กรของชุมชนเพื่อเรียกร้องปัญหาทางการเมือง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะ หรือการติดต่อกับทางราชการในเรื่องปัญหาชุมชน เป็นต้น

การติดต่อกับทางราชการ หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการติดต่อประสานงานเรื่องต่าง ๆ กับทางราชการ เช่น การร้องทุกข์ การให้ข้อมูลข่าวสาร การติดต่อกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การติดต่อกับข้าราชการพลเรือน การติดต่อกับสมาชิกสภาเทศบาล การติดต่อประสานงาน กับข้าราชการที่ศาลากลางจังหวัด และการติดต่อกับสื่อมวลชน เป็นต้น

การเป็นผู้ประท้วง หมายถึง การที่ประชาชนได้รวมกลุ่มกันเพื่อต่อต้านหรือคัดค้านทางการเมือง เช่น การชุมนุมคัดค้านทางการเมือง การร้องเรียนเป็นทางการ การเข้าชื่อเพื่อร้องเรียน การชุมนุมปิดถนน การชุมนุมเดินขบวนแสดงการคัดค้าน การชุมนุมนัดหยุดงานเนื่องมาจากสาเหตุทางการเมือง และการใช้กำลังเพื่อต่อต้านหรือต่อสู้กับฝ่ายบ้านเมือง การประท้วงเพื่อเรียกร้องความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่งจากผู้บริหาร เป็นต้น

การเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง หมายถึง การที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมโดยการใช้สื่อประเภทต่าง ๆ ทั้งโดยการเขียน การพูด การพิมพ์ เพื่อสนับสนุนหรือคัดค้านนโยบายสาธารณะ หรือการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อเสนอความคิดเห็นของตนในปัญหาของชุมชน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ผู้ศึกษาได้ทำการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังนี้

แนวคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political participation) ถือเป็นหลักสำคัญหรือหัวใจสำคัญอย่างหนึ่งของการพัฒนาการเมือง ทั้งนี้ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่ามีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ดังนี้

จรรยา สุภาพ (2543, หน้า 24) ได้นิยามความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองว่า คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายของรัฐบาลในทางการเมือง หรือการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อรัฐบาล เช่น การเข้าเป็นรัฐบาลเอง การมีอิทธิพลต่อรัฐบาล การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองต่าง ๆ เป็นต้น

โกวิท วงศ์สุรวัฒน์ (2543, หน้า 1-2) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองว่าเป็นกิจกรรมที่ประชาชนทำเพื่อต้องการให้รัฐบาลกระทำในสิ่งที่ประชาชนต้องการ ได้แก่ การปิดถนน การบุกคุกทำเนียบ การเผาหุ่น การเอาขมหมักไปป้ายหน้าบ้านการเมือง การไปเลือกตั้ง ฯลฯ

จันทนา สุทธิจารี (2544, หน้า 410) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในความหมายดังนี้

1. เป็นการกระทำของประชาชนตามสิทธิกฎหมายกำหนด โดยเฉพาะสิทธิการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง หรือสิทธิที่จะเข้าสมาคมหรือก่อตั้งพรรคการเมืองหรือกลุ่มผลประโยชน์ สิทธิที่จะอุทธรณ์ต่อรัฐบาล สิทธิเกี่ยวกับการพูด การชุมนุมและการพิมพ์อย่างอิสระ และเป็นกิจกรรมซึ่งมุ่งหมายเพื่อมีอิทธิพลต่อรัฐบาลในการเลือกตั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมถึงการมีส่วนร่วมต่อการปกครอง โดยกระทำกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการปกครอง

2. เป็นการกระทำด้วยความสมัครใจของสมาชิกในสังคม เพื่อที่จะคัดเลือกผู้ปกครอง และมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะทั้งทางตรงและทางอ้อม กิจกรรมเหล่านี้ คือ การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การติดตามข่าวสารการเมือง การช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้สมัครรับ

เลือกตั้งหรือพรรคการเมือง การติดต่อสัมพันธ์กับผู้แทนราษฎร และยังมีลักษณะของความกระตือรือร้นทางการเมืองที่พิจารณาจากการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอย่างเป็นทางการ การช่วยณรงค์ หาเสียง การแข่งขันกันเป็นเจ้าหน้าที่พรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่รัฐ

3. เป็นกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสมัครใจของสมาชิกในสังคมการเมืองที่จะเลือกกระทำ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายทั้งทางตรงและทางอ้อม ที่ต้องการมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายหรือการดำเนินการของรัฐบาลในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ รวมทั้งอาจจะเป็นกิจกรรมง่ายๆ เช่น การพูดคุยอภิปรายปัญหาการเมือง การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หรือการสมัครรับเลือกตั้งเป็นตัวแทนของประชาชน เป็นต้น ซึ่งการกระทำอาจจะผิดหรือถูกต้องตามกฎหมาย อาจใช้หรือไม่ใช้ความรุนแรง อาจจะสำเร็จหรือไม่สำเร็จผล หรือการกระทำโดยสำนักทางการเมืองหรือถูกชักจูงระดมพลก็ได้

สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การที่ประชาชนเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมทางการเมือง เพื่อที่จะมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐ หรือผู้นำรัฐบาล และต่อกระบวนการเลือกผู้บริหารประเทศทั้งโดยทางตรงทางอ้อม และการกระทำอาจเป็นไปได้ ทั้งการกระทำที่มีการรวมกลุ่มหรือไม่รวมกลุ่ม เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ ประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวก็ตาม ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวอาจเป็นกิจกรรมในระดับชาติหรือในระดับท้องถิ่นก็ได้ แต่จะต้องเป็นไปตามสมัครใจของแต่ละบุคคลนั้นเป็นสำคัญ

ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ศิริขวัญ อุทา (2546, หน้า 7) มองการมีส่วนร่วมของประชาชนในลักษณะและผลของการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน ดังนี้

1. พื้นฐานการเข้าร่วม ลักษณะการเข้ามามีส่วนร่วมที่มาจากแรงจูงใจภายในจะเป็นแรงหนุนหรือช่วยให้ประชาชนมีความกระตือรือร้นที่จะเข้ามามีส่วนร่วม ส่วนการมีส่วนร่วมที่มาจากปัจจัยภายนอกโดยอาศัยอำนาจบารมีหรือแรงบีบบังคับที่มาจากผู้มีอำนาจ ความเกรงใจหรืออิทธิพลของผู้มีอำนาจนอกชุมชนเองถึงสามารถจะกระทำได้สำเร็จแต่ก็ไม่มีผลผูกพันทางใจ ความยั่งยืนต่อเนื่องของกิจกรรมต่าง ๆ ก็จะลดลง

2. รูปแบบของการเข้าร่วม การเข้าร่วมของประชาชนนั้น เป็นการเข้าร่วมโดยผ่านองค์กรจัดตั้งของประชาชนเอง โดยเฉพาะกิจกรรมที่คำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชน สำหรับการเข้าร่วมกิจกรรมโดยผ่านกลุ่มตัวแทนกลุ่ม เช่น กรรมการหมู่บ้าน การเข้าร่วมของประชาชนจะอยู่ในลักษณะผู้ให้การสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือ

3. ขอบเขตของการมีส่วนร่วม เป็นช่วงเวลาการมีส่วนร่วม การใช้เวลาเข้าร่วมในกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ จะใช้เวลามากน้อยแตกต่างกัน ความถี่ห่างของจำนวนครั้งที่เข้าร่วม ความสม่ำเสมอและฤดูกาลที่เหมาะสม ช่วงเวลาที่ใช้ในกิจกรรมแต่ละครั้ง

4. ผลของการเข้าร่วม ลักษณะการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนจะทำให้เกิดการรวมพลังที่จะสร้างอำนาจต่อรองให้ชุมชนมีศักยภาพเป็นตัวของตัวเอง สร้างปฏิสัมพันธ์อันดี มีความสามัคคี ในมวลสมาชิกของชุมชน

และได้สรุปเพิ่มเติมว่า แนวคิดการมีส่วนร่วมเป็นแนวคิดที่เป็นวิธีการสำคัญต่อการพัฒนาเกือบทุกวงการสาขา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพัฒนาชนบท หรือการพัฒนาชุมชน เพราะประชาชนนั้นเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการพัฒนา

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2543, หน้า 8-10) ได้กล่าวถึงลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองว่ามี 4 รูปแบบ คือ

1. การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง สำหรับประเทศที่ใช้ระบอบประชาธิปไตยแบบมีตัวแทน วิธีดังกล่าวเป็นวิธีการหลักของการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยที่การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นกิจกรรมทางการเมือง ที่ประชาชนกระทำอย่างต่อเนื่องเสมอ

2. กิจกรรมเกี่ยวกับพรรคการเมืองและการรณรงค์หาเสียง การชักชวนให้ผู้อื่นไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้ผู้สมัครที่ตนสนับสนุน การทำงานให้พรรคการเมืองหรือผู้สมัครเข้าร่วมการเลือกตั้งอย่างกระตือรือร้น

3. กิจกรรมของชุมชน เป็นการเข้าร่วมในกิจกรรมของกลุ่มหรือองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหาทางการเมืองและสังคม โดยการแสดงออกต่อปัญหาทางการเมืองและสังคมในรูปของการเข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์กรที่ทำงานเกี่ยวกับปัญหาสาธารณะ

4. การชักจูง เป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองในลักษณะของความพยายามของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ในอันที่จะติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำในระบบการเมือง เพื่อเสนอความคิดเห็นในการตัดสินใจหรือปัญหาที่มีผลกระทบต่อประชาชน ซึ่งมักอยู่ในรูปแบบกระทำเพื่อสนับสนุนหรือคัดค้านร่างกฎหมายหรือนโยบายอันหนึ่งอันใด โดยเฉพาะ

แนวคิดการมีส่วนร่วมในทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยแบบต่าง ๆ

วัชรวิทย์ ไชยสาร (2550) ได้เสนอแนวความคิดของการมีส่วนร่วมในทางการเมืองระบอบประชาธิปไตย ไว้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ทุกคนในรัฐจะร่วมประชุมพิจารณาเรื่องต่าง ๆ หรือทำหน้าที่เป็นสภาเองตามทฤษฎีอำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน ซึ่งรุสโซ (Rousseau) เป็นหนึ่งในผู้นำคนสำคัญในการเผยแพร่ความคิดนี้ โดยมีหลักการว่า ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์กติกาในสังคม กล่าวคือ ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการบัญญัติกฎหมาย อันเป็นความต้องการร่วมกันของประชาชน ซึ่งเคยใช้ในบางแคว้นใน

สวิตเซอร์แลนด์ แต่เมื่อจำนวนประชาชนมากขึ้นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยโดยตรง (Direct democracy) จึงเป็นเรื่องที่ยากแก่ที่จะให้ประชาชนทุกคนใช้อำนาจอธิปไตยด้วยตนเอง

2. การมีส่วนร่วมในทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทน หรือประชาธิปไตยโดยอ้อม (Representative democracy or Indirect democracy) ตามทฤษฎีอำนาจอธิปไตยเป็นของชาติ ประชาชนจะเลือกผู้แทนทำหน้าที่แทนตนในสภา โดยที่ประชาชนยังพอจะมีช่องทางในการควบคุมการเมืองการปกครองได้บ้าง ขอบเขตของการมีตัวแทนของปวงชนนั้นต้องเป็นไปอย่างทั่วถึง ประชาชนทั่วไปต้องมีสิทธิที่จะมีตัวแทน สิทธิที่จะออกเสียงเลือกตั้งจะไม่เป็นของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ หรือมีเงื่อนไขกีดกันประชาชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ และสิทธิพื้นฐาน (Basic right or fundamentals rights) ของประชาชนต้องได้รับการรับรองคุ้มครอง เช่น สิทธิในการพูดการแสดงความคิดเห็น การเขียน การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การนับถือศาสนา และสิทธิที่เท่าเทียมกันในศาลหรือกระบวนการยุติธรรม เป็นต้น

3. การมีส่วนร่วมในทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยแบบกึ่งโดยตรงหรือแบบผสม (Semi-direct democracy) เป็นการนำการมีส่วนร่วมในทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยโดยตรงมาผสมผสานกับการมีส่วนร่วมในทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทน ซึ่งน่าจะใกล้เคียงกับการมีส่วนร่วมในทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

สรุปคือ การมีส่วนร่วมในทางการเมือง จึงเป็นกลไกหนึ่งที่จะทำให้ประชาชนกับรัฐ (ผู้ปกครอง) ได้มีโอกาสสื่อสารและประสานอรรถประโยชน์ร่วมกัน การดำเนินนโยบายการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของรัฐจะเป็นไปตามเจตจำนงของประชาชนมากขึ้น อันเป็นการส่งเสริมและพัฒนาให้ระบอบประชาธิปไตยเป็นระบอบการเมืองที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้มากที่สุด

รูปแบบและขั้นตอนของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

กรณีการ์ ชมดี (2538, หน้า 54) ได้สรุปรูปแบบการมีส่วนร่วมออกเป็น 10 รูปแบบ คือ

1. การมีส่วนร่วมประชุม
2. การมีส่วนร่วมออกเงิน
3. การมีส่วนร่วมเป็นกรรมการ
4. การมีส่วนร่วมเป็นผู้นำ
5. การมีส่วนร่วมสัมภาษณ์
6. การมีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์

7. การมีส่วนร่วมเป็นผู้บริโภค
8. การมีส่วนร่วมเป็นผู้ริเริ่มหรือผู้เริ่ม
9. การมีส่วนร่วมเป็นผู้แรงงานหรือเป็นลูกจ้าง
10. การมีส่วนร่วมออกวัสดุอุปกรณ์

พัทธา สายหู (2540, หน้า 36) ได้อธิบายถึงปัจจัยดังกล่าว ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ว่าการที่ประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมขึ้นอยู่กับ

1. ปัจจัยที่เป็นลักษณะของโครงการ เช่น โครงการที่ประชาชนต้องการ
2. ปัจจัยที่เป็นลักษณะของชาวบ้านเอง เช่น ความขยันขันแข็ง ความสามัคคี มีผู้นำดี
3. ปัจจัยที่มาจากทางราชการ เช่น ถือเป็นโครงการสำคัญ มีงบประมาณเหลือเพียงพอ

มีเจ้าหน้าที่วิชาการสนับสนุน

4. ปัจจัยที่เป็นส่วนประกอบ เช่น การคมนาคมสะดวก วัสดุพร้อม เศรษฐกิจของหมู่บ้านไม่ฝืดเคือง

ปัจจัยดังกล่าว เป็นปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่ง ปรัชญา เวสารัชช์ (2541, หน้า 20) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่พัฒนาชนบทได้อย่างสอดคล้องว่า ปัจจัยสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และความปลอดภัยมีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนเป็นอย่างมาก ส่วนปัจจัยผลักดันจากบุคคลอื่น โดยเฉพาะผู้นำ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเป็นที่เคารพนับถือสามารถให้เกิดการเข้าร่วมของประชาชนโดยง่ายเช่นกัน ปัจจัยที่เป็นรางวัลตอบแทนสำคัญเพราะเป็นผลประโยชน์ที่ชาวบ้านได้รับ เช่น ค่าตอบแทนรางวัล เงินปันผล เป็นต้น สำหรับปัจจัยภายในตัวบุคคลนั้น ได้อธิบายถึงปัจจัยภายในว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนจะต้องเกิดจากปัจจัยภายในเป็นตัวผลักดัน ซึ่งเกิดขึ้นได้ จะต้อง

1. เกิดจากความศรัทธาที่มีต่อความเชื่อถือบุคคลและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การลงแขก การบำเพ็ญประโยชน์ที่ส่งผลต่อส่วนรวม
2. ความเกรงใจที่มีต่อบุคคลที่เคารพนับถือ หรือมีเกียรติยศ ตำแหน่ง ทำให้ประชาชนเกิดความเกรงใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมด้วย ทั้ง ๆ ที่ยังไม่มีความศรัทธาหรือความเต็มใจ
3. อำนาจที่เกิดจากบุคคลที่มีอำนาจเหนือกว่า ทำให้ประชาชนถูกบีบบังคับให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ

ชาติรี สองสี (2542, หน้า 10) ได้ทำการศึกษารูปแบบของการมีส่วนร่วมและได้แบ่งแบบของการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 แบบ ดังนี้คือ

1. การมีส่วนร่วมการประชุม

2. การมีส่วนร่วมออกเงิน
3. การมีส่วนร่วมเป็นกรรมการ
4. การมีส่วนร่วมเป็นผู้นำ

ชาติรี สองสี (2542, หน้า 11) ได้เสนอขั้นตอนการยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาชนบทไว้ 7 ขั้นตอน ดังนี้คือ

1. การมีสำรวจเบื้องต้น
 2. การศึกษาเพื่อจัดลำดับความสำคัญของปัญหา
 3. การแสวงแนวทางแก้ไข
 4. การประเมินแนวทางแก้ไขปัญหา
 5. การปฏิบัติตาม โครงการ
 6. การประเมินผลโครงการ
 7. การพิจารณาทบทวน โครงการเพื่อดำเนินการให้เสร็จสมบูรณ์
- และขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้เป็น 4 ขั้นตอนดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาของชาวชนบท
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม
3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

เบญจพันธ์ รอดสวัสดิ์ (2542, หน้า 12) ได้ชี้ให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมประชาชนต้องเข้าร่วมขั้นตอนต่าง ๆ คือ

1. การค้นหาปัญหา สาเหตุของปัญหา ตลอดจนแนวทางการแก้ปัญหาการมีส่วนร่วม การค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาตลอดจนแนวทางแก้ไขปัญหานั้นเนื่องจากเหตุพื้นฐาน
2. การตัดสินใจเลือกแนวทางและวางแผนพัฒนาแก้ไขปัญหามีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม เพื่อแก้ไขปัญหานั้น ผู้เลือกแนวทางในการพัฒนาควรเป็นประชาชนในชุมชนนั้นเอง ไม่ใช่บุคคลภายนอกเพื่อให้เหมาะสมสอดคล้องกับทรัพยากรและศักยภาพในการพัฒนาชุมชนนั้น
3. การปฏิบัติงานในกิจกรรมการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการลงทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านแรงงาน การร่วมแรงประกอบกิจกรรมที่จะทำให้ประชาชนมีความผูกพันมากขึ้นและก่อให้เกิดความรู้สึกร่วมกัน ในการเป็นเจ้าของกิจการและผลงานที่ปรากฏซึ่งส่งผลให้ประชาชนบำรุงรักษาให้ดำรงอยู่อย่างสมบูรณ์และมีประโยชน์

4. การประเมินผลงานกิจกรรมพัฒนาการมีส่วนร่วม ในการติดตามประเมินผลเพื่อ
ค้นคว้าหาข้อดีและข้อบกพร่องที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรม

ทรงศักดิ์ มีชัย (2544, หน้า 26) ได้แบ่งการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 แบบ คือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ริเริ่มตัดสินใจดำเนินการ
ตัดสินใจและตัดสินใจปฏิบัติการ

2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ประกอบด้วยการสนับสนุนด้านทรัพยากรการ
บริหารและการประสานของความร่วมมือ

3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์ในด้านวัตถุ ผลประโยชน์
ทางสังคม หรือผลประโยชน์ส่วนบุคคล

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

จันทนา สุทธิจารี (2544, หน้า 412-415) ได้แบ่งรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองใน
ระบอบประชาธิปไตยเป็น 2 รูปแบบคือ

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นทางการ โดยมีกฎหมายรองรับให้กระทำได้ หรือต้อง
กระทำวิธีการที่สำคัญและยอมรับการปฏิบัติใช้กัน โดยทั่วไป มีดังนี้

1.1 การเลือกตั้ง ทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น การเลือกตั้งเป็นรูปแบบการมีส่วนร่วม
ทางการเมืองที่ชัดเจนที่สุดในทางการวิจัยสามารถวัดระดับประเมินค่าพฤติกรรมการมีส่วนร่วม
ทางการเมืองได้แน่นอนชัดเจนมากกว่าพฤติกรรมอื่น ๆ

1.2 การใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองหรือเรื่องราวที่
เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์สาธารณะของประชาชน เช่น การพูด การเขียน และอื่น ๆ ที่มีความสำคัญ
เพราะ เป็นช่องทางสื่อสารทางการเมืองระหว่างประชาชนกับรัฐบาล รัฐบาลจะมีโอกาสได้รับรู้
ปัญหาความคิดเห็น ข้อเสนอแนะวิจารณ์การทำงานของรัฐบาลจากประชาชนอันจะเป็น
ผลประโยชน์ต่อการปรับปรุงการทำงานของรัฐบาลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.3 การจัดตั้งและการเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง
โดยการรวมกลุ่มของบุคคลที่มีความเห็นทางการเมืองตรงกันและมีความหมายที่จะเข้าไปทำหน้าที่
บริหารประเทศให้เป็นไปตามอุดมการณ์ของพรรค

1.4 การมีส่วนร่วมโดยการรวมตัวเป็นกลุ่มผลประโยชน์ หมายถึงการรวมกลุ่มคนมา
รวมกัน เพราะมีอาชีพการงานหรือมีความมุ่งหมายอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกันและใช้พลังของกลุ่มให้
มีอิทธิพลต่อกระบวนการกำหนดนโยบายของรัฐ เพื่อปกป้องคุ้มครองผลประโยชน์ของกลุ่มตน

2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบไม่เป็นทางการ เป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ไม่
เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตามที่กฎหมายรองรับไว้ คือ

2.1 การเดินขบวนหรือชุมนุมประท้วง โดยประชาชนรวมตัวกันแสดงความคิดเห็น ด้วยกันนโยบายหรือการดำเนินงานของรัฐบาลหรือเรียกร้องต่อรัฐบาลเพื่อกระทำการใดสิ่งหนึ่ง

2.2 การก่อความวุ่นวายทางการเมือง เช่น การนัดหยุดงาน งานงดให้ความร่วมมือกับ รัฐบาล เป็นการแสดงออกของประชาชนที่ไม่เชื่อฟังอำนาจรัฐที่อาจเป็นผลกระทบต่อความเสียหาย ของระบบเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศได้

Milbrath and Goel (n.d อ้างถึงใน นุชวดี อิศรางค์ดิลก, 2545, หน้า 15-16) ได้แยกกิจกรรม หรือรูปแบบ การมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ 6 รูปแบบ

1. การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง (Voting) เป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการใช้สิทธิ ของตนในการเลือกตัวแทนไปบริหารองค์กร โดยการสำนึกต่อหน้าที่ของพลเมืองที่ดี

2. การเป็นสมาชิกพรรคการเมืองและผู้รณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง (Party and campaign workers) เป็นการเข้ามีส่วนร่วมของประชาชนกลุ่มน้อยที่ต้องการสนับสนุนผู้สมัครหรือพรรค การเมืองที่ตนชื่นชอบ เช่น ชวนผู้อื่นให้ลงคะแนนเสียงให้แก่พรรคหรือผู้สมัครที่ตนชื่นชอบ การบริจาคเงินช่วยเหลือพรรคหรือผู้รับเลือกตั้ง

3. การเป็นนักกิจกรรมในชุมชน (Community activists) เป็นการมีส่วนร่วม โดยการ ก่อตั้งกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาของชุมชนเพื่อมีบทบาทในกิจกรรมสาธารณะ หรือการติดต่อกับทาง ราชการในเรื่องปัญหาชุมชน

4. การติดต่อกับทางราชการ (Contacting officials) เป็นการมีส่วนร่วมของบุคคลต่อ ราชการ เช่น การร้องทุกข์การให้ข้อมูลข่าวสาร

5. การเป็นผู้ประท้วง (Protestors) เป็นการเข้ามีส่วนร่วมของประชาชน โดยการ แสดงออกด้วยการกระทำเพื่อแสดงให้เห็นว่าคัดค้านหรือไม่เห็นด้วย เช่น การอดข้าวเพื่อประท้วง การเดินประท้วงซึ่งส่วนใหญ่เป็นการแสดงออกทางสังคมและการเมือง

6. การเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง (Communicators) เป็นการเข้ามีส่วนร่วมของ ประชาชนเป็นกระบวนการทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับการแลกเปลี่ยนข้อเท็จจริง ทักษะ ความ คิดเห็น ทั้งโดยการเขียน การพูด การพิมพ์ เพื่อสนับสนุนหรือคัดค้านนโยบายสาธารณะหรือ การร้องเรียนปัญหาต่าง ๆ ผ่านทางสื่อมวลชน การเข้าร่วมสัมมนาอภิปรายต่าง ๆ เพื่อเสนอความ คิดเห็นของตนในปัญหาของชุมชน

วสันต์ สุวรรณ (2547, หน้า 15-18) ได้ให้รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

1. การเลือกตั้ง (Voting) การเลือกตั้งเป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่เห็นเด่นชัดที่สุด สามารถที่จะแสดงให้เห็นถึงความต้องการของประชาชน หรือกดดันให้รัฐบาลปรับ

นโยบายเพื่อให้ได้รับการสนับสนุนจากประชาชนอีกครั้ง แต่ระหว่างประชาชนและผู้นำจะมีการสื่อสารกันน้อยมาก การแสดงออกของประชาชนว่าพึงพอใจต่อผู้สมัครคนใดนั้นจึงไม่ปรากฏชัดเจน ซึ่งความนิยมของประชาชนและแรงกดดันที่มีต่อผู้สมัครจะเป็นผลทำให้ผู้สมัครแต่ละคนได้รับการคัดเลือกและจะเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการควบคุมการทำงานของรัฐบาล

2. การรณรงค์การเลือกตั้ง (Campaign activity) การรณรงค์การเลือกตั้งเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นการแสดงออกอย่างเด่นชัดของประชาชนว่านิยมหรือชื่นชอบผู้สมัครคนใดมากกว่าคนอื่น ๆ และเป็นกิจกรรมที่มีความสลับซับซ้อนมากกว่าการไปเลือกตั้ง เพราะจะแสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมในลักษณะของความพึงพอใจและจะทำให้ประชาชนได้ใกล้ชิดกับผู้สมัคร รับเลือกตั้งได้มากขึ้น

3. การติดต่อในฐานะพลเมือง (Citizen-initiate contacts) การเข้าไปติดต่อกับหน่วยงานของรัฐโดยนำเรื่องราวต่าง ๆ ที่เห็นว่าน่าสนใจหรือควรปรับปรุงเข้าสู่วาระการประชุม ก็ถือว่าเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งเรียกว่าการติดต่อในฐานะพลเมือง โดยอาจจะแสดงออกในรูปแบบต่าง ๆ

4. การเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มหรือองค์กร (Cooperative activity) เป็นกิจกรรมที่ประชาชนเข้าไปร่วมกันเป็นกลุ่ม หรือองค์กรเพื่อแก้ไขปัญหาทางสังคมและทางการเมืองคล้ายกับการติดต่อในฐานะพลเมือง แต่จะแตกต่างที่เป็นการรวบรวมกลุ่ม โดยกลุ่มอาจเริ่มจากคนเพียงไม่กี่คน แต่ภายหลังก็จะมีคนอื่น ๆ ที่เห็นด้วยเข้าร่วมกลุ่ม ลักษณะดำเนินงานของกลุ่มอาจจะเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ได้ กิจกรรมการรวมกลุ่มถือเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่เห็นได้ชัดเจนจะมีพลังและมีผลมากกว่าการที่บุคคลเพียงคนเดียวที่จะเข้าไปติดต่อ ซึ่งสามารถที่จะแสดงความต้องการ หรือความพึงพอใจของประชาชนที่มีอิทธิพลต่อรัฐได้มากยิ่งขึ้น

5. การล็อบบี้ (Lobbying) หมายถึงการที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลพยายามติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้นำทางการเมือง โดยหาทางที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจนโยบายประเด็นที่กระทบต่อประชาชนจำนวนมากจากความเป็นจริงจะเป็นลักษณะของกิจกรรมที่มุ่งจะก่อให้เกิดแรงสนับสนุนหรือต่อต้านพระราชบัญญัติหรือการตัดสินใจของฝ่ายบริหาร

6. การประท้วง (Protest) ได้แก่การเข้าร่วมเดินตามถนน ซึ่งเกี่ยวกับการประท้วงอย่างแข็งขัน เปิดเผย และกระทำในสิ่งที่ผิดศีลธรรม การให้ความเอาใจใส่กับการชุมนุมประท้วง การเข้าร่วมกลุ่มประท้วงรัฐบาล และการปฏิเสธยอมรับกฎหมายที่ไม่ยุติธรรม

7. การเข้ามีส่วนร่วมในบทบาทของผู้สื่อข่าวทางการเมือง (Communicator) หมายถึงการติดตามข่าวสารทางการเมืองอยู่เสมอ การส่งข่าวสารแสดงการสนับสนุนให้แก่ผู้นำทางการเมืองเมื่อเขากระทำในสิ่งที่ถูกต้อง หรือส่งคำคัดค้านเมื่อเขากระทำในสิ่งเลวร้าย การร่วมอภิปรายทาง

การเมือง การให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการเมืองแก่เพื่อนในชุมชน การให้ความสนใจกับทางราชการ และการเขียนจดหมายหรือบทความถึงบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบนี้มักเป็นพวกที่มีการศึกษาสูง มีข้อมูลเกี่ยวกับการเมืองมาก และมีความสนใจทางการเมืองมากด้วย

8. การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยผ่านกลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มผลประโยชน์ (Interest Group) หมายถึงกลุ่มใด ๆ ซึ่งต้องการประโยชน์เฉพาะอย่าง ประสงค์ที่จะรักษาผลประโยชน์ของตนไว้ หรือต้องการที่จะขยายผลประโยชน์ที่มีอยู่แล้วให้กว้างขวาง ต้องการที่จะหาหลักประกันให้กับผลประโยชน์ของตนหรือประสงค์ให้มีการสนับสนุนเพิ่มพูนผลประโยชน์ของตนให้มากขึ้น

9. การแสดงประชามติ (Referendum) เป็นการให้ประชาชนเข้าร่วมในการพิจารณาและตัดสินใจว่าจะรับหรือไม่รับกฎหมายที่จะออกมามีผลบังคับใช้แก่ตนโดยที่กฎหมายเหล่านั้นผ่านการพิจารณาของสภาในขั้นต้นมาแล้ว ประชามติอาจจะมีทั้งแบบบังคับให้ประชาชนต้องแสดงประชามติและไม่บังคับต้องแสดงประชามติก็ได้ ขึ้นอยู่กับความจำเป็นว่ามากน้อยเพียงใด

10. การริเริ่มเสนอกฎหมาย (Initiative) ได้แก่ การชุมนุมของผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อทำคำร้องเสนอกฎหมาย และลงมติในบัตรเลือกตั้ง โดยวัตถุประสงค์ก็เพื่อให้ประชาชนได้ผ่านกฎหมายบางอย่างโดยไม่ต้องฟังความคิดเห็นของสภา

11. การเลือกออก (Recall) หมายถึง การให้อำนาจประชาชนในการถอดถอนเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร หรือรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง เมื่อเห็นว่าผู้นั้นไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนหรือปฏิบัติตนไม่สมควร

12. การร่วมแสดงความคิดเห็นและร่วมตัดสินใจ (Plebiscite) เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นและร่วมตัดสินใจในปัญหาที่สำคัญเมื่อรัฐบาลไม่สามารถตัดสินใจปัญหานั้นได้

Verba and Nie (1972, pp. 9-12) ได้จำแนกรูปแบบและกิจกรรมในการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ 4 รูปแบบ คือ

1. การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง เป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอในการปกครองระบอบประชาธิปไตย และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้นำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการเลือกตั้งเป็นสิ่งที่แสดงถึงความนิยมสนับสนุนของประชาชน หรืออาจจะเป็นแรงกดดันเพื่อให้ผู้นำต้องปรับนโยบายของตน ทั้งนี้ เพื่อให้ได้รับการสนับสนุนจากประชาชนต่อไป

2. การรณรงค์หาเสียง เป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญเท่ากับการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง เนื่องจากกิจกรรมการรณรงค์ทำให้ประชาชนสามารถเพิ่มอิทธิพลต่อผู้นำทางการเมืองได้ อย่างไรก็ตามกิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่ยากและต้องการความคิดริเริ่มมาก่อนการลงคะแนน

นอกจากนั้นการรณรงค์หาเสียงยังเป็นวิธีการสื่อสารหรือบ่งบอกเกี่ยวกับความชื่นชอบของประชาชนได้มากกว่า ด้วยเหตุที่ประชาชนที่ร่วมรณรงค์หาเสียงจะมีความสัมพันธ์ติดต่อกับผู้สมัครรับเลือกตั้งได้อย่างใกล้ชิดมากขึ้น ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ ได้แก่ การชักชวนให้ผู้อื่นไปลงคะแนนเสียง การทำงานอย่างแข็งขันเพื่อพรรคการเมือง การร่วมประชุมทางการเมือง การบริจาคเงินให้กับพรรคการเมือง และการเป็นสมาชิกสโมสรทางการเมือง

3. การติดต่อกับประชาชน คือ การติดต่อเผชิญหน้าของบุคคลที่มีต่อรัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐบาล โดยลำพังตัวเอง และเป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับระยะเวลา เป้าหมายและเนื้อหาสาระการเข้ามีส่วนร่วมของบุคคลได้เองเป็นการกระทำของคนจำนวนน้อย กิจกรรมดังกล่าวมักไม่มีความขัดแย้งโดยบุคคลอื่น ๆ กิจกรรมในรูปแบบนี้ ได้แก่ การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น เกี่ยวกับปัญหาส่วนรวม ทั้งนี้เพื่อร้องเรียนให้มีการแก้ไขปรับปรุงจากรัฐบาล

4. การร่วมในกิจกรรมบางอย่างขององค์กร หรือกลุ่มเกี่ยวกับปัญหาการเมืองและสังคม เป็นกิจกรรมที่บุคคลกระทำร่วมกับผู้อื่น ซึ่งอาจจะกระทำร่วมกันในองค์กรที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ได้ การมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบนี้มีอิทธิพลต่อรัฐบาลมาก เนื่องจากมีคนจำนวนมากเข้าร่วมและอาจมีความขัดแย้งระหว่างกลุ่มได้

Parry, Moysen and Day (1992, p. 43) ได้แบ่งกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง ดังนี้

1. การไปหย่อนบัตรลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้ง
 - 1.1 การเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ
2. การช่วยรณรงค์หาเสียงกับพรรคการเมือง
 - 2.1 การสนับสนุนด้านเงินทุนให้กับพรรคและผู้สมัครเข้ารับการเลือกตั้ง
 - 2.2 การเดินเคาะประตูบ้านเพื่อหาคะแนนเสียงให้กับพรรคและผู้สมัคร
 - 2.3 การสละเวลาทำงานให้กับพรรคและผู้สมัคร
 - 2.4 การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองของพรรค
3. การเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มในชุมชน
 - 3.1 การร่วมมือกับบุคคลอื่น ๆ เพื่อแก้ปัญหาของชุมชน
 - 3.2 การสนับสนุนหรือการทำงานร่วมกับองค์กรของชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาในชุมชน
 - 3.3 การร่วมมือองค์กรชุมชนเพื่อเรียกร้องปัญหาทางการเมือง
4. การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือของบ้านเมือง
 - 4.1 การติดต่อกับสมาชิกสภา
 - 4.2 การติดต่อกับข้าราชการพลเรือน
 - 4.3 การติดต่อกับสมาชิกสภาเทศบาล

- 4.4 การติดต่อสื่อมวลชน
5. การคัดค้านทางการเมือง
 - 5.1 การชุมนุมคัดค้านทางการเมือง
 - 5.2 การร้องเรียนเป็นทางการ
 - 5.3 การเข้าชื่อเพื่อร้องเรียน
 - 5.4 การปิดหนทาง
 - 5.5 การเดินขบวนแสดงการคัดค้าน
 - 5.6 การนัดหยุดงานเนื่องจากสาเหตุทางการเมือง
 - 5.7 การคว่ำบาตรในประเด็นทางการเมือง
 - 5.8 การใช้กำลังต่อต้านหรือต่อสู้กับฝ่ายบ้านเมือง

สรุป รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีหลายรูปแบบ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ Milbrath and Goel (1997 อ้างถึงใน นุชวดี อิศรภักดี, 2545, หน้า 15-16) ได้แยกกิจกรรมหรือรูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ 6 รูปแบบ ได้แก่

- 1) การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
- 2) การเป็นสมาชิกพรรคการเมืองและผู้รณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง
- 3) การเป็นนักกิจกรรมในชุมชน
- 4) การติดต่อราชการ
- 5) การเป็นผู้ประท้วง และ
- 6) การเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง

ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่เทศบาลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

1. ประวัติความเป็นมา

ตำบลนี้ เป็นตำบลที่ตั้งอยู่บริเวณอำเภอชลบุรี ประกอบด้วย 3 หมู่บ้าน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าชายเลนที่อุดมไปด้วยต้นไม้ขนาดใหญ่ แต่ที่มีมากที่สุด คือ ต้นเสม็ด ตำบลนี้จึงได้ชื่อว่า “ตำบลเสม็ด” ตามชื่อของต้นไม้ที่มีขึ้นอยู่มากมายในแถบนี้ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและประมง ต่อมาได้มีการปรับปรุงพื้นที่เพื่อเป็นที่อยู่อาศัย ส่วนราชการ ถนนหนทาง และอื่น ๆ ทำให้ปัจจุบันต้นเสม็ดเหลือน้อยลงมาก แต่ตำบลนี้ก็ยังคงได้ชื่อว่าตำบลเสม็ดจนถึงปัจจุบัน ดังนั้น เทศบาลตำบลเสม็ดจึงมีชื่อเรียกตามตำบลเสม็ดนั่นเอง

2. สถานที่ตั้ง

เลขที่ 333 หมู่ที่ 3 ถนนนารมณตเสวี 1 ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี
 ทิศเหนือ จรดเทศบาลเมืองบ้านสวน
 ทิศตะวันออก จรดเทศบาลตำบลห้วยกะปิ
 ทิศใต้ จรดเทศบาลเมืองอ่างศิลา

ทิศตะวันตก จรดทะเล

3. เนื้อที่

เทศบาลตำบลเสม็ด มีเนื้อที่โดยประมาณ 12.5 ตารางกิโลเมตร หรือ 7,835 ไร่

4. ภูมิประเทศ

เทศบาลตำบลเสม็ด อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองชลบุรี 5 กิโลเมตร และห่างจากศาลากลางจังหวัดชลบุรี 5 กิโลเมตร ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม และชายทะเล

5. จำนวนหมู่บ้าน 3 หมู่

จำนวนหมู่บ้านในเขต เทศบาลตำบลเสม็ด เต็มทั้งหมู่ ได้แก่ หมู่ที่ 1, 2

จำนวนหมู่บ้านในเขต เทศบาลตำบลเสม็ด บางส่วน ได้แก่ หมู่ที่ 3

จำนวนหมู่บ้านในเขต เทศบาลเมืองอ่างศิลา ได้แก่ หมู่ที่ 3 บางส่วน , หมู่ที่ 4, 5, 6, 7, 8

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาได้รวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางเบื้องต้นในการนำไปสู่การศึกษา เรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

เรื่องเดช สุวรรณจิตร (2558) เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลวังหว้า อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลวังหว้า อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลวังหว้า อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือประชาชนในเขตเทศบาลตำบลวังหว้า อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 375 คน โดยใช้แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน คำนัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยพบว่าประชาชนในเขตเทศบาลตำบลวังหว้า อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง จากการทดสอบสมมติฐานพบว่าตัวแปรทางด้านระดับการศึกษา การอบรมกล่อมเกลากิจการการเมือง และความรู้สึกมีสมรรถนะทางการเมือง มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ส่วนตัวแปรทางด้านเพศ และอายุไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง

มนัญญา อินตะชมพู (2556) เรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของเยาวชนในเขตเทศบาลตำบลสันป่าตอง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของเยาวชนในเขตเทศบาลตำบลสันป่าตอง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ศึกษาค้นคว้าโดยวิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ด้วยการใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของเยาวชน จำนวน 208 คน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ในการวิเคราะห์ข้อมูลผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของเยาวชนในเขตเทศบาลตำบลสันป่าตอง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าปัจจัยด้านเพศ และระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของเยาวชน ส่วนเยาวชนที่มีช่วงอายุแตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นโดยภาพรวมแตกต่างกัน ดังนั้น ปัจจัยด้านอายุ มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของเยาวชนในเขตเทศบาลตำบลสันป่าตอง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า ด้านการออกเสียงเลือกตั้งโดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งส่วนใหญ่มีส่วนร่วมโดยการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ตรวจสอบบัญชีรายชื่อ และติดตามผลการเลือกตั้งเป็นต้น ด้านการณรงค์หาเสียง โดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งส่วนใหญ่มีส่วนร่วมโดยการอธิบายหรือชี้แจงเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ตนเองสนับสนุนให้ผู้อื่นทราบ เข้าฟังการปราศรัยและไปช่วยผู้สมัครที่ตนเองสนับสนุนหาเสียง เป็นต้น ด้านการกระทำต่อปัญหาการเมืองและสังคม โดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการติดตามการปฏิบัติงานของผู้สมัคร การร้องเรียนปัญหาต่าง ๆ การเสนอความคิดเห็นในเรื่องนโยบายต่าง ๆ กับผู้สมัคร เป็นต้น ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มโดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งส่วนใหญ่มีส่วนร่วมโดยการเข้าให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เข้าร่วมประชุมหรืออบรมตามท้องที่กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดขึ้น รวมถึงเข้าร่วมประชุมหรือคัดค้านในกรณีที่พบว่าบุคลากรในท้องถิ่นมีการกระทำที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม เป็นต้น และในด้านการกระทำที่ใช้ความรุนแรงและการกระทำที่อาจผิดกฎหมายโดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย ไม่ว่าจะเป็นการใช้ความรุนแรงในการชุมนุม การเข้าบุกยึดสถานที่ราชการ และการก่อความไม่สงบหรือความวุ่นวายในท้องถิ่นเพื่อเรียกร้องให้มีการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ หรือเพื่อเรียกร้องในสิ่งที่กลุ่มต้องการ เป็นต้น จึงได้มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน ดังนี้ ในการเลือกตั้งแต่ละครั้งควรมีการประชาสัมพันธ์รณรงค์ให้มีการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งมากยิ่งขึ้น ส่งเสริมให้เยาวชนมีส่วนร่วมในกระบวนการออกเสียงเลือกตั้ง ให้ความรู้ในการรณรงค์หาเสียงที่ถูกต้องแก่เยาวชน รวมถึงเปิดโอกาสให้เยาวชนได้เสนอความคิดเห็นแนวทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ตลอดจนการอภิปรายแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ซึ่งการที่เยาวชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านต่าง ๆ นั้นก็เพื่อเป็นการปลูกฝังให้เยาวชนได้มีบทบาทและมีประสบการณ์เกี่ยวกับทางการเมือง ส่งผลให้

เยาวชนได้ตระหนักถึงคุณค่าและเห็นความสำคัญต่อการเลือกตั้งหรือการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่าง สุจริตและเที่ยงธรรม

เต็มดวง นมเกษม (2565) เรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่เทศบาล ตำบลเทพาลัย อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลเทพาลัย อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลเทพาลัย อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ เป็นต้น และ 3) ศึกษาแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลเทพาลัย อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา จากกลุ่มตัวอย่างผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง อายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ ขึ้นไปที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลเทพาลัย อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 340 คน และ ผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์จำนวน 5 คน ได้มาแบบเจาะจง ได้แก่ 1) ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำ จังหวัดนครราชสีมา 2) นายกเทศมนตรีตำบลเทพาลัย 3) ปลัดเทศบาลตำบลเทพาลัย 4) ผู้ใหญ่บ้าน บ้านถนนบางคลาน หมู่ที่ 10 ตำบลเทพาลัย และ 5) ผู้ใหญ่บ้าน บ้านใหม่สามัคคี หมู่ที่ 15 ตำบลเทพาลัย เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแบบสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนภาพรวมอยู่ในระดับน้อย พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ด้านการชุมนุม เคลื่อนไหวทางการเมืองและด้านการจัดตั้งหรือเป็นสมาชิกพรรคการเมืองตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จำแนกตามอายุต่างกันระดับการมีส่วนร่วมไม่ต่างกัน จำแนกตาม ระดับการศึกษาและอาชีพแตกต่างกันระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่างกัน และ 3) แนวทางพัฒนา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่ เทศบาลตำบลเทพาลัย อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา ภาครัฐควรสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนช่วย กระจายข่าวให้สังคมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเคารพสิทธิเสรีภาพและกฎหมาย การรู้จักสิทธิ เสรีภาพของตนเอง ส่งเสริมให้ปรึกษาหารือในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ตระหนักถึงบทบาทในการ เสนอแนวทางแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างชุมชน อาทิ ร่วมเสนอหรือเป็นตัวกลางในการแก้ไขข้อ ขัดแย้งระหว่างกัน ผู้นำควรแสดงออกในการแก้ไขปัญหาในชุมชน

โอภาส จิตระยงค์ (2565) เรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่น

ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสสนนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสสนนิคม จังหวัดชลบุรี จำนวน 373 คน ใช้วิธีจัดกลุ่มแบบสัดส่วน (Stratified random sampling) โดยการใช้แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 54.4 มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.3 สถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 54.2 ระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 44.5 อาชีพพนักงานบริษัท/พนักงานร้านค้า คิดเป็นร้อยละ 22.8 มีรายได้ต่อเดือน 20,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.6 และส่วนใหญ่มีหน้าที่ในชุมชนกลุ่มชาวบ้านทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 88.8 ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ประกอบด้วย 1) ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสสนนิคม จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุดเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด การร่วมรณรงค์การเมืองท้องถิ่น รองลงมาคือการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับชาติ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสสนนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนที่มีเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสสนนิคม จังหวัดชลบุรี ที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

แก้วตา ว่องเขว้ปริษา (2562) เรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารทางเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการสื่อสารทางการเมืองของประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดนครราชสีมา 2) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดนครราชสีมา และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งอาศัยอยู่ในจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 400 คน เครื่องมือในการศึกษาคือแบบสอบถาม โดยมีค่าความเชื่อมั่นการสื่อสารทางการเมืองเท่ากับ 0.896 การมีส่วนร่วมทางการเมืองเท่ากับ 0.883 และความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.907 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันผลการวิจัยพบว่า 1) การสื่อสารทางการเมืองของ

ประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การสื่อสารทางการเมืองผ่านสื่อใหม่มีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อสูงสุด รองลงมา คือ การสื่อสารทางการเมืองผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ การสื่อสารทางการเมืองผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ และการสื่อสารทางการเมืองผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียง ตามลำดับ 2) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเกี่ยวข้องกับพรรคการเมือง มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงสุด รองลงมา คือ ด้านบทบาทของผู้สื่อข่าวสาร ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง และด้านการมีบทบาทในชุมชน ตามลำดับ 3) การสื่อสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งในจังหวัดนครราชสีมา มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นภัศ เล็กเจริญ (2562) เรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรของการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีเขตอาศัยในเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี สุ่มตัวอย่างประชากรจำนวน 400 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ร้อยละ เฉลี่ยรวม และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-Test (Independent samples) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ F-test (Dependent samples) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการศึกษาภาพรวมพบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง การมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$) ผลทดสอบสมมติฐานระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า เพศ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นต่างกัน การมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่ต่างกัน ส่วนอายุ รายได้ อาชีพ ระดับการศึกษาและสถานภาพสมรสที่ต่างกัน การมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

รัตนา บัวนาก (2562) เรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเทียม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง วัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเทียม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง 2) ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเทียม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณผสมการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมี 2 กลุ่ม การวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ประชาชน จำนวน 367 คน

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ กลุ่มบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า การวิจัยเชิงปริมาณด้านกิจกรรมการเลือกตั้ง ด้านการสนับสนุนกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และด้านการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ทุกด้านอยู่ในระดับมาก สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า 1) ด้านกิจกรรมเลือกตั้งความจริงแล้วประชาชนสนใจและสนับสนุนการเลือกตั้ง แต่มีความเบื่อหน่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งจึงรู้สึกว่าการเลือกตั้งในปัจจุบันมีแต่ปัญหา 2) ด้านการสนับสนุนกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล รัฐสนับสนุนให้ประชาชนบริจาคเงินให้พรรคการเมือง เพื่อให้ประชาชนมีความศรัทธาต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลประชาชนสามารถมีส่วนร่วมได้รวมถึงการเป็นแกนนำปลุกจิตสำนึกให้แก่ผู้อื่นในการร่วมกิจกรรมทางการเมือง 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมีการช่วยเหลือตรวจสอบการเลือกตั้งเพื่อป้องกันการทุจริตในการเลือกตั้ง

เพิ่มศักดิ์ วารณยิ่ง (2559) เรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม วัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน 2) เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) ปัญหาอุปสรรคของการมีส่วนร่วมทางการเมือง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 394 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของประชากรนำมาประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สำหรับค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test สรุปผลการวิจัย ดังนี้ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ในภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.43) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยพบว่า มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุดในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง (ค่าเฉลี่ย 3.60) รองลงมา ด้านการเป็นนักกิจกรรมในชุมชน (ค่าเฉลี่ย 3.49) ด้านการเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง (ค่าเฉลี่ย 3.48) ด้านการเป็นผู้รณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง (ค่าเฉลี่ย 3.37) ด้านการเป็นผู้ประท้วง (ค่าเฉลี่ย 3.33) และด้านการติดต่อกับทางราชการ (ค่าเฉลี่ย 3.30) ผลการทดสอบสมมุติฐานพบว่าประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน และประสบการณ์เป็นกรรมการในการจัดการเลือกตั้งต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมือง

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่ เพศ และตำแหน่งทางสังคมต่างกัน ไม่ มีผลทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองต่างกัน ปัญหาอุปสรรคของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ร้อยละ 45.1 ของกลุ่ม ตัวอย่างประสบปัญหาในเรื่องผู้นำท้องถิ่นไม่ได้แนะนำให้ประชาชน ได้รู้และเข้าใจหน้าที่ในทาง การเมืองและได้ตรงถึงบทบาทหน้าที่ในการใช้สิทธิอย่างถูกต้อง ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 39.7 ให้ข้อเสนอแนะว่าผู้นำท้องถิ่น ควรให้คำแนะนำแก่ประชาชนถึงบทบาทหน้าที่และการใช้ สิทธิทางการเมืองอย่างถูกต้อง

เบญจวรรณ จามน้อยพรหม (2564) เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร วัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมือง สกลนคร 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร ตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อศึกษาอิทธิพลของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่ส่งผลต่อการมี ส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร 4) เพื่อศึกษาแนวทางในการ พัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จำนวน 400 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ แบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การ ทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่า 1) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร โดย ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$) และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต อำเภอเมืองสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$) 2) ผลการเปรียบเทียบการมี ส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และตำบลที่อยู่อาศัย พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.05 3) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้านสื่อมวลชน ($\bar{X} = .371$) และด้านสื่อ บุคคล ($\bar{X} = .351$) มีอิทธิพลต่อ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมือง สกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .00 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณ = .464 โดยสามารถ ร่วมกันทำนายการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร ได้ร้อยละ 46.40 4) แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมือง

สกลนคร โดยควรรณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความตระหนักในการไปใช้สิทธิและควรส่งเสริม การให้ความรู้ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

จันทรา กมลโรจน์ (2560) เรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพนทอง ของประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ต่างกัน และ 3) เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะในการเพิ่มประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 374 คน และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบโควต้า เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test F-test และกรณีพบความแตกต่างจะเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด ปรากฏผลดังนี้

1) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ดโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง จำแนกเป็นรายด้าน พบว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านการติดตามรับฟัง หรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารจากราชการ การมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับน้อย 2 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง รองลงมาคือ ด้านการเรียกร้องสิทธิประโยชน์เพื่อส่วนรวม 2) ผลการเปรียบเทียบประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ต่างกัน ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพนทองจังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และประชาชนที่มีหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกันทางสถิติ ข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ดที่มีค่าความถี่สูงสุดแต่ละด้าน ดังนี้ ควรมีการประชาสัมพันธ์เชิญ

ชนวนรณรงค์การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ควรจัดให้มีช่องทางการรับรู้ข่าวสารจากทางราชการซึ่งประชาชนสามารถติดตามได้สะดวก ควรจัดให้มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคประชาชนเข้าไปมีส่วนในการเสนอปัญหาต่าง ๆ ในชุมชน ควรเปิดเผยข้อมูลในการดำเนินงาน เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบการดำเนินงานได้

ตารางที่ 1 สรุปตัวแปรที่ได้จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชื่อผู้วิจัย	ประเด็นการวิจัย	ตัวแปร	
		ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม
เรืองเดช สุวรรณวิจิตร (2558)	ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลวังหว้า อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี	<ul style="list-style-type: none"> - เพศ - อายุ - ระดับการศึกษา* - การอบรมกลุ่มกลาทางการเมือง* - ความรู้สึกรับรู้สมรรถนะทางการเมือง* 	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
มนัญชา อินตะขมภู (2556)	การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของเยาวชนในเขตเทศบาลตำบลสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่	<p>ปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพศ - ระดับการศึกษา - อายุ <p>การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของเยาวชนในเทศบาลตำบลสันป่าตอง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่แบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ด้านการออกเสียงเลือกตั้ง 2. ด้านการรณรงค์หาเสียง 3. ด้านการกระทำต่อปัญหาการเมืองและสังคม 4. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม 5. ด้านการกระทำกิจกรรมที่ใช้ความรุนแรงและเป็นการกระทำที่อาจผิดกฎหมาย 	

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชื่อผู้วิจัย	ประเด็นการวิจัย	ตัวแปร	
		ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม
เต็มดวง นมเกษม (2566)	แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของประชาชนใน พื้นที่ เทศบาลตำบลเทพาลัย อำเภอ คง จังหวัดนครราชสีมา	อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ*	ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต เทศบาลตำบลเทพาลัย อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา โดยแบ่ง ออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง 2. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ทางการเมือง 3. ด้านการชุมนุม เคลื่อนไหวทางการเมือง 4. ด้านการจัดตั้งและเป็นสมาชิก กลุ่มการเมือง
โอกาส จิตรชนต์ (2565)	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชนในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบลหน้าพระธาตุอำเภอพนัส นิคม จังหวัดชลบุรี	ข้อมูลส่วนบุคคล - เพศ* - อายุ * - สถานภาพ* - ระดับการศึกษา* - อาชีพ* - รายได้*	การมีส่วนร่วมทางการเมือง ระดับท้องถิ่นของประชาชนใน เขตองค์การบริหารส่วนตำบล หน้าพระธาตุอำเภอพนสนิคม จังหวัดชลบุรี
แก้วตา ว่องเขาว์ปรีชา (2562)	การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง การสื่อสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของประชาชนที่มี สิทธิเลือกตั้งในจังหวัด นครราชสีมา	การสื่อสารทางการเมืองของ ประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา โดยผ่านสื่อ 4 ด้าน 1. การสื่อสารทางการเมืองผ่านสื่อ หนังสือพิมพ์ 2. การสื่อสารทางการเมืองผ่านสื่อ วิทยุกระจายเสียง 3. การสื่อสารทางการเมืองผ่านสื่อ วิทยุโทรทัศน์ 4. การสื่อสารทางการเมืองผ่านสื่อ ใหม่	การมีส่วนร่วมทางการเมือง ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งใน จังหวัดนครราชสีมา มี 4 ด้าน 1. ด้านการลงคะแนนเสียง เลือกตั้ง 2. ด้านการมีบทบาทในชุมชน 3. ด้านการเกี่ยวข้องกับพรรค การเมือง 4. ด้านบทบาทของผู้สื่อข่าวสาร

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชื่อผู้วิจัย	ประเด็นการวิจัย	ตัวแปร	
		ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม
นภัศ เล็กเจริญ (2562)	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชนในเขตเทศบาลเมือง หนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัด ชลบุรี	- เพศ - อายุ - ระดับการศึกษา - อาชีพ * - รายได้ต่อเดือน* - สถานภาพสมรส - ระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่	การมีส่วนร่วมทางการเมือง 4 ด้าน คือ 1. ด้านการรับรู้ข่าวสารทาง การเมือง 2. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง 3. ด้านการเข้าร่วมสถาบันทาง การเมือง
รัตนา บัวนาค (2562)	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชนในการบริหารงานของ องค์การ บริหารส่วนตำบลพลงตา เอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง	- เพศ - อายุ - ระดับการศึกษา - อาชีพ - รายได้ - ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขต องค์การบริหารส่วนตำบล - การเป็นสมาชิกของกลุ่มทาง สังคม	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชนในการบริหารงานของ อบต. พลงตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง 4 ด้าน คือ 1. ด้านกิจกรรมเลือกตั้ง 2. ด้านการสนับสนุนกิจกรรมของ อบต. 3. ด้านการมีส่วนร่วมในการ ทำงานของ อบต. 4. ด้านการมีส่วนร่วมในการ ตรวจสอบการบริหารงานของ อบต.
เพิ่มศักดิ์ วรรณอึ้ง (2559)	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชนในอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม	- เพศ - อายุ * - ระดับการศึกษา* - อาชีพ* - รายได้ต่อเดือน* - การมีตำแหน่งทางสังคม - ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน* - ประสบการณ์เป็นกรรมการในการ จัดการเลือกตั้ง*	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชนในอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม เกษ 6 ด้าน คือ 1. ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง 2. ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง 3. ด้านการเป็นนักกิจกรรมใน ชุมชน 4. ด้านการติดต่อกับทางราชการ 5. ด้านการเป็นผู้ประท้วง 6. ด้านการเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชื่อผู้วิจัย	ประเด็นการวิจัย	ตัวแปร	
		ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม
เบ็ญจวรรณ จามน้อยพรหม (2564)	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของประชาชน ในเขต อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัด สกลนคร	คุณลักษณะส่วนบุคคล ของ ประชาชน 1. เพศ * 2. อายุ* 3. ระดับการศึกษา * 4. อาชีพ * 5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน * 6. ตำบลที่อาศัยอยู่*	การมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชน 4 ด้าน คือ 1. ด้านการเลือกตั้ง 2. ด้านการวางแผนพัฒนา 3. ด้านการจัดทำโครงการ 4. ด้านการตรวจสอบ
จันทร์รา กมลโรจน์ (2560)	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชนในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด	ข้อมูลทั่วไป 1. เพศ* 2. อายุ* 3. ระดับการศึกษา* 4. หมู่บ้านที่อยู่อาศัย*	ระดับการมีส่วนร่วมทาง การเมือง 1. ด้านการไปใช้สิทธิ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง 2. ด้านการติดตามรับฟังหรือ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารจากทาง ราชการ 3. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ทางการเมือง 4. ด้านการเรียกร้องสิทธิ ประโยชน์เพื่อส่วนรวม

ตารางที่ 2 สรุปเปรียบเทียบความสอดคล้องของตัวแปร

ผู้วิจัย (ปี)	PM	ดีเอ	ระดับการศึกษา	อาชีพ	รายได้	สถานภาพการสมรส	ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน	การยอมรับต่อความคิดเห็นทาง	ข้อมูลการ	ความสนใจในประเด็นการ	การมีส่วนร่วมในการ	ข้อมูล	แหล่งข้อมูล	ตัวแปรตาม							
																					การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
เรืองเดช สุวรรณวิจิตร (2558)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
มนัญชานันท์ อธิษฐาน (2556)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น
เห็นดวง นมกม (2566)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
โอกาส จิตรชนัด (2565)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน
แก้วตา ว่องหาภิรัช (2562)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	การมีส่วนร่วมทางการเมืองประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง
นภัต เด็กเจริญ (2562)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	การมีส่วนร่วมทางการเมือง
รัตนา บัวนาค (2562)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชน
เพิ่มศักดิ์ วรรณแข็ง (2559)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
เบญจวรรณ จานน้อยพรหม (2564)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
จันทร์ภา กมลโรจน์ (2560)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

จากตารางการจัดกลุ่มตัวแปรพบว่าในการศึกษาที่ผ่านมาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนพบว่าตัวแปรต้นที่อาจจะมีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ สถานภาพการสมรส ระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ การอบรมกล่อมเกลาทางการเมือง ความรู้สึกมีสมรรถนะทางการเมือง การเป็นกรรมการในการจัดการเลือกตั้ง การมีตำแหน่งทางสังคม และการเป็นสมาชิกของกลุ่มทางสังคม ดังนั้นในการศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยจึงกำหนดตัวแปรต้นที่ได้จากการทบทวนมาเป็นแนวทางในการกำหนดสมมติฐานการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยกำหนดขั้นตอนและระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

1. วิธีการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการวิจัย

วิธีดำเนินการศึกษา 2 แบบ คือ

1. การทบทวนเอกสาร (Documentary review) เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ทั้งที่เป็นทฤษฎี แนวคิด ระเบียบ บทความ ตลอดจนเนื้อหาสาระสำคัญ และผลงาน ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
2. การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง อายุ 18 ปี ขึ้นไปที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลเสม็ดอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ทั้งสิ้นประมาณ 18,781 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง อายุ 18 ปี ขึ้นไปที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลเสม็ดอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำนวน 400 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรของยามานะ (Yamane) (ไพฑูรย์ โปธิสว่าง, 2556, หน้า 394) กำหนดค่าความคลาดเคลื่อน .05 ดังนี้

$$\text{สูตร} = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

เมื่อ e = ความผิดพลาดที่อมรับได้ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดให้มีความเท่ากับ 0.05

N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ดังนั้น $e = .05$ และ $N = 18,781$

$$n = \frac{N}{1+18,781 \times (0.05)^2}$$

$$n = 399.97 = 400$$

เมื่อผลการคำนวณออกมาได้ 399.97 ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงให้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างไว้ 400 คน เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างของประชากรในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด จำนวน 3 หมู่บ้าน ใช้วิธีจัดกลุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ดังนี้

1. กำหนดหาขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้านดังนี้

จำนวนตัวอย่างในแต่ละตำบล = $\frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละหมู่บ้าน}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$

ตารางที่ 3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	หัวแหลม	4,396	94
2	กระโดน	4,652	99
3	ไร่ถั่ว	9,733	207
รวม		18,781	400

ที่มา: สำนักปลัดเทศบาลตำบลเสม็ด ณ วันที่ 30 กันยายน 2566

2. การสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างจากหมู่บ้านตามจำนวนที่คำนวณได้ โดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีการเลือกแบบโควตา (Quota sampling) ดังในตารางที่ 3

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นชนิดเลือกตอบ (Check list) เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล จำนวน 6 ข้อ ได้แก่

1. เพศ
2. อายุ
3. ระดับการศึกษา
4. อาชีพ
5. รายได้
6. ระยะเวลาที่อาศัยในท้องถิ่น
7. สถานภาพการสมรส

ตอนที่ 2 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำนวน 6 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
2. ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง
3. ด้านการเป็นนักกิจกรรมในชุมชน
4. ด้านการเป็นผู้ประท้วง
5. การติดต่อกับทางราชการ
6. ด้านการเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตรวัด มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

มากที่สุด	=	5 คะแนน
มาก	=	4 คะแนน
ปานกลาง	=	3 คะแนน
น้อย	=	2 คะแนน
น้อยที่สุด	=	1 คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมทางการเมือง ลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบปลายเปิด

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา วารสาร ผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำผลงานทางวิชาการทั้งในและต่างประเทศ เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวความคิดในการศึกษา

2. ศึกษาหลักการสร้างเครื่องมือประเภทมาตราส่วนประมาณค่า

3. รวบรวมความคิดเห็นที่ได้จากการศึกษานำมาสร้างแบบสอบถาม

4. นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขสำนวนภาษาและความถูกต้อง เพื่อปรับปรุงให้เหมาะสมในด้านเนื้อหา ความครอบคลุม ชัดเจน

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน คือ

5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชิต รัชตพิบูลภพ อาจารย์ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

5.2 นางสาวอภิชา พลายงาม ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพลเมืองที่ 2 สำนักพัฒนาเครือข่ายการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

5.3 นางทิพวรรณ ธนากิจ พนักงานการเลือกตั้งชำนาญการ สำนักพัฒนาเครือข่ายการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง และความถูกต้องของเนื้อหา (Content validity) ตลอดจนความชัดเจนและการใช้ภาษาที่เหมาะสมของข้อคำถาม เพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้ถูกต้อง สมบูรณ์ยิ่งขึ้นและพัฒนาความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC) ถ้ามี $IOC < 0.5$ แสดงว่าข้อคำถามนั้นมีเนื้อหาไม่ตรงตามที่ต้องการ (ไพฑูรย์ โปธิสว่าง, 2556, หน้า 375) ซึ่งใช้เกณฑ์ประเมินความสอดคล้องกำหนดค่าตัวเลข ดังนี้

สอดคล้อง หมายถึง ค่า + 1

ไม่แน่ใจ หมายถึง ค่า 0

ไม่สอดคล้อง หมายถึง ค่า - 1

ผลการพิจารณาพบว่าข้อคำถามมีค่า IOC เท่ากับ 1

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนนำไปทดลองใช้

7. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการนำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้า

ครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี จำนวน 30 ชุด แล้วนำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ความมั่นคงและความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยหาค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) ซึ่งผลทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นจากแบบสอบถามได้เท่ากับ 0.80 อยู่ในระดับเชื่อถือได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. การแจกแบบสอบถามเป็นรูปแบบเอกสาร จำนวน 400 ชุด โดยผู้วิจัยประชาสัมพันธ์เชิญชวนประชาชนผู้สนใจเข้าร่วมโครงการวิจัย และได้ชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยก่อนลงนามในเอกสารแสดงความยินยอม
2. สถานที่ที่ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยใช้ในการกรอกข้อมูลในแบบสอบถาม คือที่พักอาศัยหรือสถานที่ที่มีความเป็นส่วนตัว
3. การแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยเป็นผู้แจกด้วยตนเองให้กับประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรีด้วยตนเอง ทั้งนี้ประกอบด้วย เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย เอกสารแสดงความยินยอม และแบบสอบถามซองบรรจุเอกสารขนาด A 4 ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง
4. การตอบแบบสอบถามใช้เวลาประมาณ 30 นาที
5. เมื่อตอบแบบสอบถามเสร็จแล้ว กลุ่มตัวอย่างนำแบบสอบถามบรรจุใส่ซองที่มอบให้โดยผู้วิจัยจะดำเนินการไปรับด้วยตนเอง

ทั้งนี้ การตอบแบบสอบถามจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อท่านทั้งสิ้น แต่มีความเสี่ยงไม่เกิดการเสียเวลาและความไม่สะดวกสบายในการตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยแต่ในภาพรวมเท่านั้น โดยไม่มีการระบุข้อมูลที่能够使สามารถระบุถึงตัวตนของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยได้

วิธีการเก็บรักษาข้อมูลของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยจะถูกเก็บเป็นความลับไว้ในตู้เอกสาร โดยมีแม่กุญแจถือคีย์ ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรักษาถูกกุญแจแต่เพียงผู้เดียว และข้อมูลจะเก็บไว้เป็นระยะเวลาหนึ่งปี หลังจากนั้นข้อมูลแบบสอบถามทั้งหมดจะถูกทำลายด้วยเครื่องทำลายเอกสาร หลังจากการเผยแพร่ผลการวิจัยเสร็จสมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้น ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจคัดเลือกรวบรวมเฉพาะแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ และนำมาจัดทำรหัสแล้วกรอกตัวเลขลงกระดาษรหัส
2. การหาค่าเฉลี่ยของคำตอบแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์การแปลความแบ่งระดับคะแนนโดยพิจารณาหาค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้แบ่งระดับเป็น 5 ระดับ โดยใช้ค่าทางสถิติ คะแนนเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic mean) กำหนดช่วงของการวัด (ไพฑูรย์ โพธิ์สว่าง, 2556, หน้า 556) ดังนี้
 - 5 หมายความว่า ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด
 - 4 หมายความว่า ระดับการมีส่วนร่วมมาก
 - 3 หมายความว่า ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง
 - 2 หมายความว่า ระดับการมีส่วนร่วมน้อย
 - 1 หมายความว่า ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด
3. การหาค่าเฉลี่ยของคำตอบแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์และแปลความหมายในรูปแบบของคะแนนเฉลี่ยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ และหาความกว้างของอันตรภาคชั้น ดังนี้ (ไพฑูรย์ โพธิ์สว่าง, 2556, หน้า 487 - 490)

$$\begin{aligned} \text{ช่วงความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \end{aligned}$$

โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของข้อมูลแต่ละด้าน ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระดับ 4. 21 - 5. 00 ผู้ตอบแบบสอบถามการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระดับ 3. 41 - 4. 20 ผู้ตอบแบบสอบถามการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระดับ 2. 61 - 3. 40 ผู้ตอบแบบสอบถามการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระดับ 1. 81 - 2. 60 ผู้ตอบแบบสอบถามการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระดับ 1. 00 - 1. 80 ผู้ตอบแบบสอบถามการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับงานวิจัยด้านสังคมศาสตร์วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐาน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ แจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
2. วิเคราะห์การประเมินผลระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา นำเสนอในรูปแบบของค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
3. การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่าสถิติ t-Test ในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และใช้ค่าสถิติ One - way ANOVA ในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจากกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม กรณีพบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการ LSD

จริยธรรมวิจัยในมนุษย์

งานวิจัยนี้ได้รับการรับรองจริยธรรมโครงการวิจัยในมนุษย์ จากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา เมื่อวันที่ 30 เดือน กรกฎาคม พ. ศ. 2568 รหัสโครงการวิจัย G-HU120/2567(E3)

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีค อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี เป็นผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถามจำนวน 400 คน ผลการศึกษานำเสนอออกเป็นส่วน ๆ ดังนี้

\bar{X}	แทน ค่าเฉลี่ย
S. D	แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน ค่าสถิติทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม
F	แทน ค่าสถิติทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่ม
P	แทน ความน่าจะเป็นของความคลาดเคลื่อน
*	แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล

เสมีค อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

นำเสนอจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 คน ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 4 ถึงตารางที่ 10 พบว่า

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	161	40.30
หญิง	239	59.80
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่า เพศชาย โดยเพศชายคิดเป็นร้อยละ 40.30 เพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 59.80

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 30 ปี	60	16.00
30 - 40 ปี	162	40.50
41 - 50 ปี	105	26.30
มากกว่า 50 ปี	69	40.30
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 30-40 ปี จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 40.50 รองลงมาคือมีอายุ 41-50 ปี จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 26.30 อายุมากกว่า 50 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 40.30 และอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 16 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า	73	18.30
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	65	16.30
อนุปริญญา/ปวส.	94	23.50
ปริญญาตรี	149	37.30
สูงกว่าปริญญาตรี	19	4.80
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 37.30 รองลงมาคือ ระดับการศึกษาอนุปริญญา/ปวส. จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 23.50 ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 18.30 ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 16.30 และระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.80 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เกษตรกร	50	12.50
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	138	34.50
รับจ้าง/พนักงานบริษัท	129	32.30
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	83	20.80
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 34.50 รองลงมาคือ อาชีพรับจ้าง/พนักงานบริษัท จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 32.30 อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 20.80 และอาชีพเกษตรกร จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
8,000-15,000 บาท	78	19.50
15,001-25,000 บาท	182	45.50
มากกว่า 25,000 บาทขึ้นไป	140	35.00
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ 15,001-25,000 บาท จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 45.50 รองลงมาคือ รายได้มากกว่า 25,000 บาทขึ้นไป จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 และรายได้ 8,000-15,000 บาท จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 19.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยในท้องถิ่น

ระยะเวลาที่อาศัยในท้องถิ่น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี	53	13.30
6-10 ปี	135	33.80
11-15 ปี	116	29.00
16 ปีขึ้นไป	96	24.00
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่อาศัยในท้องถิ่น 6-10 ปีจำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 33.80 รองลงมาคือ ระยะเวลาที่อาศัยในท้องถิ่น 11-15 ปี จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 29.00 ระยะเวลาที่อาศัยในท้องถิ่น 16 ปีขึ้นไป จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 24.00 และระยะเวลาที่อาศัยในท้องถิ่นต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.30 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพการสมรส

สถานภาพการสมรส	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โสด	138	34.50
สมรส	228	57.00
หย่าร้าง	34	8.50
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 34.50 รองลงมาคือ สถานภาพสมรส จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 57.00 และสถานภาพหย่าร้างจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.50 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ในแต่ละด้าน

เกณฑ์การประเมินระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง มีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง มีส่วนร่วมทางการเมืองมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง มีส่วนร่วมทางการเมืองปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง มีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง มีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยที่สุด

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมในแต่ละด้าน

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	\bar{X}	SD	แปลความ	ลำดับ
ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	4.21	0.84	มากที่สุด	1
ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง	3.49	0.99	มาก	3
ด้านการเป็นนักกิจกรรมในชุมชน	3.89	1.45	มาก	2
ด้านการติดต่อกับทางราชการ	1.82	0.81	น้อย	5
ด้านการเป็นผู้ประท้วง	1.82	0.90	น้อย	6
ด้านการเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง	2.99	0.88	ปานกลาง	4
รวม	3.03	0.97	ปานกลาง	

จากตารางที่ 11 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมทั้งหมดยังอยู่ในระดับปานกลางมีคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.03 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง มีส่วนร่วมทางการเมืองระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.21$) รองลงมาด้านการเป็นนักกิจกรรมในชุมชน มีส่วนร่วมทางการเมืองระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง มีส่วนร่วมทางการเมืองระดับมาก ($\bar{X} = 3.49$) ด้านการเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง มีส่วนร่วมทางการเมืองระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$) ด้านการติดต่อกับทางราชการ และด้านการเป็นผู้ประท้วง มีส่วนร่วมทางการเมืองระดับน้อย ($\bar{X} = 1.82$) ตามลำดับ

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	\bar{X}	SD	แปลความ	ลำดับ
1. ท่านไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติโดยเลือกผู้สมัครที่มีนโยบายสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน	4.23	0.81	มากที่สุด	4
2. ท่านไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติโดยยึดตัวผู้สมัครเป็นหลัก	3.22	1.31	ปานกลาง	5
3. ท่านไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติโดยยึดถือนโยบายเป็นหลัก	4.46	0.73	มากที่สุด	3
4. ท่านไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติเนื่องจากเป็นหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ	4.54	0.70	มากที่สุด	2
5. ท่านไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติเนื่องจากต้องการผู้แทน หรือพรรคการเมืองที่สามารถทำหน้าที่ในการพัฒนาท้องถิ่นหรือพัฒนาประเทศ	4.61	0.65	มากที่สุด	1
รวม	4.21	0.84	มากที่สุด	

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.21$) เมื่อจำแนกเป็น รายชื่อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า ท่านไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติเนื่องจากต้องการผู้แทนหรือพรรคการเมืองที่สามารถทำหน้าที่ในการพัฒนาท้องถิ่นเป็นอันดับแรก ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$) ท่านไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติเนื่องจากเป็นหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญเป็นลำดับสอง ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) ท่านไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติโดยยึดถือนโยบายเป็นหลัก ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด ($\bar{X} = 4.46$) ท่านไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติโดยเลือกผู้สมัครที่มีนโยบายสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน

ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด ($\bar{X} = 4.23$) และท่านไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติโดยยึดตัวผู้สมัครเป็นหลัก ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$) ตามลำดับ

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง	\bar{X}	SD	แปลความ	ลำดับ
6. ท่านเคยร่วมรับฟังการให้คำแนะนำในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจากหน่วยงาน/องค์กรอื่น ๆ	3.83	0.78	มาก	2
7. ท่านได้เป็นส่วนหนึ่งขององค์กรต่าง ๆ ในการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งในแต่ละครั้ง	3.68	0.85	มาก	3
8. ท่านเคยเข้าร่วมรณรงค์หาเสียงในการเลือกตั้งกับองค์กรภาครัฐ ประชาชน และชุมชน	3.38	1.02	ปานกลาง	4
9. ท่านเคยเข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองกับพรรคการเมือง	2.53	1.42	น้อย	5
10. ในการเลือกตั้งที่ผ่านมาท่านได้ชักชวนผู้อื่นไปลงคะแนนให้กับผู้สมัครที่เชื่อว่าเป็นคนดี	4.03	0.91	มาก	1
รวม	3.49	0.99	มาก	

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.49$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า ในการเลือกตั้งที่ผ่านมาท่านได้ชักชวนผู้อื่นไปลงคะแนนให้กับผู้สมัครที่เชื่อว่าเป็นคนดีเป็นอันดับแรก ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด ($\bar{X} = 4.03$) ท่านเคยร่วมรับฟังการให้คำแนะนำในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจากหน่วยงาน/องค์กรอื่น ๆ เป็นลำดับสอง ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด ($\bar{X} = 3.83$) ท่านได้เป็นส่วนหนึ่งขององค์กรต่าง ๆ ในการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งในแต่ละครั้งระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด ($\bar{X} = 3.68$) ท่านเคยเข้าร่วมรณรงค์หาเสียงในการเลือกตั้งกับองค์กรภาครัฐ ประชาชน และชุมชน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองปานกลาง

($\bar{X} = 3.38$) และท่านเคยเข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองกับพรรคการเมือง ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$) ตามลำดับ

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการเป็นนักรักกิจกรรมในชุมชน

ด้านการเป็นนักรักกิจกรรมในชุมชน	\bar{X}	SD	แปลความ	ลำดับ
11. ท่านให้ความร่วมมือกับบุคคลอื่น ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชน	4.42	0.84	มากที่สุด	2
12. ท่านให้การสนับสนุนหรือทำงานร่วมกับองค์กรของชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาในชุมชน	4.59	2.65	มากที่สุด	1
13. ท่านให้ความร่วมมือกับองค์กรของชุมชนเพื่อเรียกร้องปัญหาทางการเมือง	4.13	0.88	มาก	3
14. ท่านเป็นสมาชิกของกลุ่มทางการเมืองในชุมชน	2.73	1.87	ปานกลาง	5
15. ท่านมีส่วนร่วมในการรวมกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาทางการเมืองในชุมชน	3.59	1.01	มาก	4
รวม	3.89	1.45	มาก	

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านการเป็นนักรักกิจกรรมในชุมชน โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า ท่านให้การสนับสนุนหรือทำงานร่วมกับองค์กรของชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหา ในชุมชนเป็นอันดับแรก ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) ท่านให้ความร่วมมือกับบุคคลอื่น ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชนเป็นลำดับสอง ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด ($\bar{X} = 4.42$) ท่านให้ความร่วมมือกับองค์กรของชุมชนเพื่อเรียกร้องปัญหาทางการเมือง ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมาก ($\bar{X} = 4.13$) ท่านมีส่วนร่วมในการรวมกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาทางการเมืองในชุมชน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมาก ($\bar{X} = 3.59$) และท่านเป็นสมาชิกของกลุ่มทางการเมืองในชุมชนระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองปานกลาง ($\bar{X} = 2.73$) ตามลำดับ

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการติดต่อกับทางราชการ

ด้านการติดต่อกับทางราชการ	\bar{X}	SD	แปลความ	ลำดับ
16. ท่านเคยติดต่อเรื่องการเมืองกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	1.90	0.84	น้อย	2
17. ท่านเคยติดต่อเรื่องการเมืองกับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด	1.88	0.90	น้อย	3
18. ท่านเคยติดต่อเรื่องการเมืองกับข้าราชการพลเรือนในเรื่องการเมือง	1.84	0.89	น้อย	4
19. ท่านเคยติดต่อเรื่องการเมืองกับสมาชิก อบต./สมาชิกสภาเทศบาล	2.27	0.89	น้อย	1
20. ท่านเคยติดต่อเรื่องการเมืองกับสื่อมวลชน	1.25	0.54	น้อยที่สุด	5
รวม	1.82	0.81	น้อย	

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านการติดต่อกับทางราชการ โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.82$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า ท่านเคยติดต่อเรื่องการเมืองกับสมาชิก อบต./สมาชิกสภาเทศบาลเป็นอันดับแรก ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย ($\bar{X} = 2.27$) ท่านเคยติดต่อเรื่องการเมืองกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นลำดับสอง ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย ($\bar{X} = 1.90$) ท่านเคยติดต่อเรื่องการเมืองกับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย ($\bar{X} = 1.88$) ท่านเคยติดต่อเรื่องการเมืองกับข้าราชการพลเรือนในเรื่องการเมือง ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย ($\bar{X} = 1.84$) และท่านเคยติดต่อเรื่องการเมืองกับสื่อมวลชน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.25$) ตามลำดับ

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการเป็นผู้ประท้วง

ด้านการเป็นผู้ประท้วง	\bar{X}	SD	แปลความ	ลำดับ
21. ท่านเคยมีส่วนร่วมชุมนุมคัดค้านทางการเมือง	2.09	0.99	น้อย	1
22. ท่านเคยร้องเรียนเรื่องการเมืองเป็นทางการกับเจ้าหน้าที่รัฐ	2.04	0.95	น้อย	2
23. ท่านมีส่วนร่วมในการเข้าชื่อเพื่อร้องเรียนเรื่องการเมืองกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	1.71	0.92	น้อยที่สุด	3
24. ท่านมีส่วนร่วมในการชุมนุมเพื่อต่อรองทางการเมือง เช่น การปิดถนน การหยุดงาน เป็นต้น	1.61	0.82	น้อยที่สุด	5
25. ท่านมีส่วนร่วมในการเดินขบวนแสดงการคัดค้านทางการเมือง	1.69	0.82	น้อยที่สุด	4
รวม	1.82	0.90	น้อย	

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านการเป็นผู้ประท้วง โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.82$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า ท่านเคยมีส่วนร่วมชุมนุมคัดค้านทางการเมืองเป็นอันดับแรก ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย ($\bar{X} = 2.09$) ท่านเคยร้องเรียนเรื่องการเมืองเป็นทางการกับเจ้าหน้าที่รัฐเป็นลำดับสอง ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย ($\bar{X} = 2.04$) ท่านมีส่วนร่วมในการเข้าชื่อเพื่อร้องเรียนเรื่องการเมืองกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.71$) ท่านมีส่วนร่วมในการเดินขบวนแสดงการคัดค้านทางการเมือง ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.69$) และท่านมีส่วนร่วมในการชุมนุมเพื่อต่อรองทางการเมือง เช่น การปิดถนน การหยุดงาน เป็นต้น ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.61$) ตามลำดับ

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง

ด้านการเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง	\bar{X}	SD	แปลความ	ลำดับ
26. ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์บ้านเมืองและการบริหารงานของรัฐจากการดูโทรทัศน์ อ่านวารสาร และอินเทอร์เน็ต	3.97	0.79	มาก	1
27. ท่านมีส่วนร่วมในการนำข่าวสารทางการเมืองที่ดูหรือฟังไปวิภาควิจารณ์ในครอบครัวหรือกลุ่มเพื่อน	3.72	0.85	มาก	2
28. ท่านมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องที่ตนได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองกับคนอื่นในชุมชน	3.68	0.94	มาก	3
29. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งจดหมายหรือการโทรศัพท์ไปแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในรายการวิทยุ โทรทัศน์ หรือหนังสือพิมพ์	1.62	0.80	น้อยที่สุด	5
30. ท่านมีส่วนร่วมสัมมนาหรือเสวนาทางการเมืองต่อสาธารณะในเวทีต่าง ๆ	1.98	1.05	น้อย	4
รวม	2.99	0.88	ปานกลาง	

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านการเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$) เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่าท่านมีส่วนร่วมในการติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์บ้านเมืองและการบริหารงานของรัฐจากการดูโทรทัศน์ อ่านวารสาร และอินเทอร์เน็ตเป็นอันดับแรก ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมาก ($\bar{X} = 3.97$) ท่านมีส่วนร่วมในการนำข่าวสารทางการเมืองที่ดูหรือฟังไปวิภาควิจารณ์ในครอบครัวหรือกลุ่มเพื่อนเป็นลำดับสอง ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมาก ($\bar{X} = 3.72$) ท่านมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องที่ตนได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองกับคนอื่นในชุมชน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมาก ($\bar{X} = 3.68$) ท่านมีส่วนร่วมสัมมนาหรือเสวนาทางการเมือง

ต่อสาธารณะในเวที ต่าง ๆ ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย ($\bar{X} = 1.98$) และท่านมีส่วนร่วมในการส่งจดหมายหรือการโทรศัพท์ไปแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในรายการวิทยุ โทรศัพท์ หรือหนังสือพิมพ์ ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.62$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐานการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

ตารางที่ 18 การเปรียบเทียบเพศ กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	\bar{X}	SD	t	Sig
ชาย	161	3.12	0.53	2.73	0.05
หญิง	239	2.98	0.48		

*นัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 18 พบว่า ค่า (Sig) เท่ากับ 0.058 แสดงว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่ต่างกัน ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ

อายุ	\bar{X}	SD
น้อยกว่า 30 ปี	2.68	0.31
30 - 40 ปี	2.93	0.43
41 - 50 ปี	3.16	0.51
มากกว่า 50 ปี	3.41	0.48

ตารางที่ 20 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	3	20.91	6.97	33.32	0.00
ภายในกลุ่ม	396	82.84	0.20		
รวม	399	103.75			

*นัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 20 พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมือง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

ตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post hoc) ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ

อายุ	\bar{X}	น้อยกว่า 30 ปี	30 - 40 ปี	41 - 50 ปี	มากกว่า 50 ปี
น้อยกว่า 30 ปี	2.68		-0.24*	-0.47*	-0.72*
30 - 40 ปี	2.93			-0.03*	-0.47*
41 - 50 ปี	3.16				-0.24*
มากกว่า 50 ปี	3.41				

จากตารางที่ 21 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการทดสอบ LSD พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมือง แตกต่างกัน 6 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่

1. ประชาชนที่มี อายุ น้อยกว่า 30 ปี กับประชาชนที่มีอายุ 30-40 ปี
2. ประชาชนที่มี อายุ น้อยกว่า 30 ปี กับประชาชนที่มีอายุ 41 - 50 ปี
3. ประชาชนที่มี อายุ น้อยกว่า 30 ปี กับประชาชนที่มีอายุ มากกว่า 50 ปี
4. ประชาชนที่มี อายุ 30 - 40 ปี กับประชาชนที่มีอายุ 41 - 50 ปี
5. ประชาชนที่มี อายุ 30 - 40 ปี กับประชาชนที่มีอายุ มากกว่า 50 ปี

6. ประชาชนที่มี อายุ 41 – 50 ปี กับประชาชนที่มีอายุ มากกว่า 50 ปี

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

ตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post hoc) ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	\bar{X}	มัธยมศึกษา ตอนต้น หรือต่ำกว่า	มัธยมศึกษา ตอนปลาย/ ปวช.	อนุปริญญา/ ปวส.	ปริญญา ตรี	สูงกว่า ปริญญา ตรี
มัธยมศึกษา ตอนต้นหรือต่ำกว่า	3.32		0.31*	0.55*	0.29*	-0.10
มัธยมศึกษาตอน ปลาย/ปวช.	3.01			0.23*	-0.01	-0.41*
อนุปริญญา/ปวส.	2.77				-0.25*	-0.65*
ปริญญาตรี	3.02					-0.39*
สูงกว่าปริญญาตรี	3.42					

จากตารางที่ 22 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการทดสอบ LSD พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมือง แตกต่างกัน 8 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่

1. ประชาชนที่มี ระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า กับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.
2. ประชาชนที่มี ระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า กับอนุปริญญา/ปวส.
3. ประชาชนที่มี ระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า กับปริญญาตรี
4. ประชาชนที่มี ระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. กับอนุปริญญา/ปวส.
5. ประชาชนที่มี ระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. กับสูงกว่าปริญญาตรี
6. ประชาชนที่มี ระดับการศึกษา อนุปริญญา/ปวส. กับปริญญาตรี
7. ประชาชนที่มี ระดับการศึกษา อนุปริญญา/ปวส. กับสูงกว่าปริญญาตรี
8. ประชาชนที่มี ระดับการศึกษา ปริญญาตรี กับสูงกว่าปริญญาตรี

สมมติฐานที่ 4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	\bar{X}	SD
เกษตรกร	3.13	0.58
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	3.06	0.49
รับจ้าง/พนักงานบริษัท	2.84	0.45
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	2.22	0.47

ตารางที่ 24 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	3	8.23	2.74	11.38	0.00
ภายในกลุ่ม	396	95.51	0.24		
รวม	399	103.75			

*นัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 24 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

ตารางที่ 25 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post hoc) ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	\bar{X}	เกษตรกร	ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	รับจ้าง/พนักงานบริษัท	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
เกษตรกร	3.13		0.07	0.29*	-0.08
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	3.06			0.21*	-0.16
รับจ้าง/พนักงานบริษัท	2.84				-0.37*
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	2.22				

จากตารางที่ 25 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการทดสอบ LSD พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมือง แตกต่างกัน 3 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่

1. ประชาชนที่มี อาชีพ เกษตรกร กับรับจ้าง/พนักงานบริษัท
2. ประชาชนที่มี อาชีพ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว กับรับจ้าง/พนักงานบริษัท
3. ประชาชนที่มี อาชีพ รับจ้าง/พนักงานบริษัท กับรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

สมมติฐานที่ 5 ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

ตารางที่ 26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้

รายได้	\bar{X}	SD
8,000 – 15,000 บาท	2.91	0.57
15,001 – 25,000 บาท	2.94	0.47
มากกว่า 25,000 บาท ขึ้นไป	3.23	0.46

ตารางที่ 27 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	2	8.01	4.00	16.62	0.00
ภายในกลุ่ม	397	95.73	0.24		
รวม	399	103.75			

*นัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 27 พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

ตารางที่ 28 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post hoc) ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้

รายได้	\bar{X}	8,000 – 15,000 บาท	15,001 – 25,000 บาท	มากกว่า 25,000 บาท ขึ้นไป
8,000 – 15,000 บาท	2.91		-0.03	-0.31*
15,001 – 25,000 บาท	2.94			-0.28*
มากกว่า 25,000 บาท ขึ้นไป	3.23			

จากตารางที่ 28 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการทดสอบ LSD พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมือง แตกต่างกัน 2 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่

1. ประชาชนที่มี รายได้ 8,000 – 15,000 บาท กับมากกว่า 25,000 บาท ขึ้นไป
2. ประชาชนที่มี รายได้ 15,001 – 25,000 บาท กับมากกว่า 25,000 บาท ขึ้นไป

สมมติฐานที่ 6 ประชาชนที่มีระยะเวลาอาศัยในท้องถิ่นต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

ตารางที่ 29 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระยะเวลาอาศัยในท้องถิ่น

ระยะเวลาอาศัยในท้องถิ่น	\bar{X}	SD
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี	2.73	0.48
6 - 10 ปี	2.89	0.40
11 - 15 ปี	3.09	0.45
16 ปี ขึ้นไป	3.34	0.54

ตารางที่ 30 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระยะเวลาอาศัยในท้องถิ่น

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	3	17.08	5.69	26.01	0.00
ภายในกลุ่ม	396	86.67	0.21		
รวม	399	103.75			

*นัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 30 พบว่า ประชาชนที่มีระยะเวลาอาศัยในท้องถิ่นต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

ตารางที่ 31 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post hoc) ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระยะเวลาอาศัยในท้องถิ่น

รายได้	\bar{X}	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี	6 – 10 ปี	11 - 15 ปี	16 ปี ขึ้นไป
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี	2.73		-0.15	-0.35*	-0.60*
6 – 10 ปี	2.89			-0.20*	-0.45*
11 - 15 ปี	3.09				-0.25*
16 ปี ขึ้นไป	3.34				

จากตารางที่ 31 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการทดสอบ LSD พบว่า ประชาชนที่มีระยะเวลาอาศัยในท้องถิ่นต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน 5 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่

1. ประชาชนที่มี ระยะเวลาอาศัยในท้องถิ่น ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี กับ 11 - 15 ปี
2. ประชาชนที่มี ระยะเวลาอาศัยในท้องถิ่น ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี กับ 16 ปี ขึ้นไป
3. ประชาชนที่มี ระยะเวลาอาศัยในท้องถิ่น 6 – 10 ปี กับ 11 - 15 ปี
4. ประชาชนที่มี ระยะเวลาอาศัยในท้องถิ่น 6 – 10 ปี กับ 16 ปี ขึ้นไป
5. ประชาชนที่มี ระยะเวลาอาศัยในท้องถิ่น 11 - 15 ปี กับ 16 ปี ขึ้นไป

สมมติฐานที่ 7 ประชาชนที่มีสถานภาพต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

ตารางที่ 32 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	\bar{X}	SD
โสด	2.84	0.43
สมรส	3.14	0.49
หย่าร้าง	3.10	0.64

ตารางที่ 33 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามสถานภาพ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	2	8.29	4.14	17.25	0.00
ภายในกลุ่ม	397	95.46	0.24		
รวม	399	103.75			

*นัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 33 พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe')

ตารางที่ 34 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post hoc) ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	\bar{X}	โสด	สมรส	หย่าร้าง
โสด	2.84		-0.30*	-0.26*
สมรส	3.14			0.04
หย่าร้าง	3.10			

จากตารางที่ 34 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการทดสอบ LSD พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมือง แตกต่างกัน 2 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่

1. ประชาชนที่มี สถานภาพ โสด กับสมรส
2. ประชาชนที่มี สถานภาพ โสด กับหย่าร้าง

ตารางที่ 35 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบ
1. ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
2. ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน	เป็นไปตามสมมติฐาน
3. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน	เป็นไปตามสมมติฐาน
4. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน	เป็นไปตามสมมติฐาน
5. ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน	เป็นไปตามสมมติฐาน
6. ประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยในท้องถิ่นต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน	เป็นไปตามสมมติฐาน
7. ประชาชนที่มีสถานภาพต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน	เป็นไปตามสมมติฐาน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ประชากรกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง อายุ 18 ปี ขึ้น ไปที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลเสมีดอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ซึ่งผลการศึกษานำเสนอตามลำดับดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเพศหญิง จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 59.80 และเพศชาย จำนวน 161 คนคิดเป็นร้อยละ 40.30 ส่วนใหญ่มีอายุ 30-40 ปี จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 40.50 รองลงมาคือมีอายุ 41-50 ปี จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 26.30 อายุมากกว่า 50 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 40.30 และอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 16.00 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 37.30 รองลงมาคือ ระดับการศึกษาอนุปริญญา/ปวส. จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 23.50 ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 18.30 ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 16.30 และระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.80 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 34.50 รองลงมาคือ อาชีพ

รับจ้าง/พนักงานบริษัท จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 32.30 อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 20.80 และอาชีพเกษตรกร จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีรายได้ 15,001-25,000 บาท จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 45.50 รองลงมาคือ รายได้มากกว่า 25,000 บาทขึ้นไป จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 และรายได้ 8,000-15,000 บาท จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 19.50 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่อาศัยในท้องถิ่น 6-10 ปี จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 33.80 รองลงมาคือ ระยะเวลาที่อาศัยในท้องถิ่น 11-15 ปี จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 29.00 ระยะเวลาที่อาศัยในท้องถิ่น 16 ปีขึ้นไป จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 24.00 และระยะเวลาที่อาศัยในท้องถิ่นต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.3 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 34.50 รองลงมาคือ สถานภาพสมรส จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 57.00 และสถานภาพอยู่ย่ำร้างจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.50 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ท่านไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติเนื่องจากต้องการผู้แทนหรือพรรคการเมืองที่สามารถทำหน้าที่ในการพัฒนาท้องถิ่นเป็นอันดับแรก ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด ท่านไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติเนื่องจากเป็นหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญเป็นลำดับสอง ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด ท่านไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติโดยยึดถือนโยบายเป็นหลัก ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด ท่านไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติโดยเลือกผู้สมัครที่มีนโยบายสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด และท่านไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติโดยยึดตัวผู้สมัครเป็นหลัก ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองปานกลาง ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า ในการเลือกตั้งที่ผ่านมาท่านได้ชักชวนผู้อื่นไปลงคะแนนให้กับผู้สมัครที่เชื่อว่าเป็นคนดีเป็นอันดับแรก ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด ท่านเคยร่วมรับฟังการให้คำแนะนำในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจากหน่วยงาน/องค์กร อื่น ๆ เป็นลำดับสอง ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ท่านได้เป็นส่วนหนึ่งของ

องค์กรต่าง ๆ ในการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งในแต่ละครั้งระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมาก ท่านเคยเข้าร่วมรณรงค์หาเสียงในการเลือกตั้งกับองค์กรภาครัฐ ประชาชน และชุมชน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองปานกลาง และท่านเคยเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง กับพรรคการเมือง ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ปานกลาง ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านการเป็นนักกิจกรรมในชุมชน โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า ท่านให้การสนับสนุนหรือทำงานร่วมกับองค์กรของชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาในชุมชนเป็นอันดับแรก ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด ท่านให้ความร่วมมือกับบุคคลอื่น ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชนเป็นลำดับสอง ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด ท่านให้ความร่วมมือกับองค์กรของชุมชนเพื่อเรียกร้องปัญหาทางการเมือง ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมาก ท่านมีส่วนร่วมในการรวมกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาทางการเมืองในชุมชน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมาก และท่านเป็นสมาชิกของกลุ่มทางการเมืองในชุมชนระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองปานกลาง ตามลำดับ

4. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านการติดต่อกับทางราชการ โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ท่านเคยติดต่อเรื่องการเมืองกับสมาชิก อบต./สมาชิกสภาเทศบาลเป็นอันดับแรก ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย ท่านเคยติดต่อเรื่องการเมืองกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นลำดับสอง ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย ท่านเคยติดต่อเรื่องการเมืองกับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย ท่านเคยติดต่อเรื่องการเมืองกับข้าราชการพลเรือนในเรื่องการเมือง ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย และท่านเคยติดต่อเรื่องการเมืองกับสื่อมวลชน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยที่สุด ตามลำดับ

5. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านการเป็นผู้ประท้วง โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า ท่านเคยมีส่วนร่วมชุมนุมคัดค้านทางการเมืองเป็นอันดับแรก ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย ท่านเคยร้องเรียนเรื่องการเมืองเป็นทางการกับเจ้าหน้าที่รัฐเป็นลำดับสอง ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย ท่านมีส่วนร่วมในการเข้าชื่อเพื่อร้องเรียนเรื่องการเมืองกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยที่สุด ท่านมีส่วนร่วมในการเดินขบวนแสดงการคัดค้านทางการเมือง ระดับการมี

ส่วนร่วมทาง การเมืองน้อยที่สุด และท่านมีส่วนร่วมในการชุมนุมเพื่อต่อรองทางการเมือง เช่น การปิดถนน การหยุดงาน เป็นต้น ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยที่สุด ตามลำดับ

6. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านการเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์บ้านเมืองและการบริหารงานของรัฐจากการดูโทรทัศน์ อ่านวารสาร และอินเทอร์เน็ตเป็นอันดับแรก ระดับการมี ส่วนร่วมทางการเมืองมาก ท่านมีส่วนร่วม ในการนำข่าวสารทางการเมืองที่ดูหรือฟังไปวิภาควิจารณ์ในครอบครัวหรือกลุ่มเพื่อน เป็นลำดับสอง ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมาก ท่านมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องที่ตนได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองกับคนอื่นในชุมชน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมาก ท่านมีส่วนร่วมสัมมนาหรือเสวนาทางการเมืองต่อสาธารณะในเวทีต่าง ๆ ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย และท่านมีส่วนร่วมในการส่งจดหมายหรือการโทรศัพท์ไปแสดงความ คิดเห็นทางการเมืองในรายการวิทยุ โทรทัศน์ หรือหนังสือพิมพ์ ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง น้อยที่สุด ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2

1. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบเพศกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ค่า Sig มากกว่า .05 แสดงว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบอายุกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ค่า Sig น้อยกว่า .05 แสดงว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐาน

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการศึกษากับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ค่า Sig น้อยกว่า .05 แสดงว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐาน

4. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบอาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ค่า Sig น้อยกว่า .05 แสดงว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐาน

5. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายได้กับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ค่า Sig น้อยกว่า .05 แสดงว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐาน

6. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระยะเวลาที่อาศัยในท้องถิ่นกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ค่า Sig น้อยกว่า .05 แสดงว่า ประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยในท้องถิ่นต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐาน

7. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสถานภาพกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ค่า Sig น้อยกว่า .05 แสดงว่า ประชาชนที่มีสถานภาพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐาน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ได้มีการศึกษาแนวคิด/ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาใช้ในการอธิบาย สนับสนุนผลการศึกษาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษา ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

1.1 ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง มีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมากที่สุด โดยให้ความสำคัญกับการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ เนื่องจากต้องการผู้แทนหรือพรรคการเมืองที่สามารถทำหน้าที่ในการพัฒนาท้องถิ่นหรือพัฒนาประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวสันต์ สุวรรณ (2547, หน้า 15-18) เสนอว่า การเลือกตั้ง (Voting) การเลือกตั้งเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่เห็นเด่นชัดที่สุดสามารถที่จะแสดงให้เห็นถึงแรงสนับสนุนจากประชาชน หรือกดดันให้รัฐบาลปรับนโยบายเพื่อให้ได้รับการสนับสนุนอีกครั้ง แต่ระหว่างประชาชนและผู้นำจะมีการสื่อสารกันน้อยมากการแสดงออกของประชาชนว่าพึงพอใจต่อผู้สมัครคนใดนั้นจึงไม่ปรากฏชัดเจน ซึ่งความนิยมของประชาชนและแรงกดดันที่มีต่อผู้สมัครจะเป็นผลทำให้ผู้สมัครแต่ละคนได้รับการคัดเลือกและจะเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการควบคุมการทำงานของรัฐบาล

1.2 ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง มีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญกับการชักชวนผู้อื่นไปลงคะแนนให้กับผู้สมัครที่เชื่อว่าเป็นคนดี เนื่องจากประชาชนต้องการคนที่ดีมีความรู้ความสามารถมาปกครองบ้านเมือง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วสันต์ สุวรรณ (2547, หน้า 15-18) เสนอว่า การรณรงค์การเลือกตั้ง (Campaign activity) เป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการเลือกตั้ง ซึ่งจะเป็นการแสดงออกอย่างเด่นชัดของประชาชนว่านิยมหรือชื่นชอบผู้สมัครคนใดมากกว่าคนอื่น ๆ และเป็นกิจกรรมที่มีความสลับซับซ้อนมากกว่าการไปเลือกตั้ง เพราะจะแสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมในลักษณะของความพึงพอใจและจะทำให้ประชาชนได้ใกล้ชิดกับผู้สมัครรับเลือกตั้งได้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพิ่มศักดิ์ วรรณยิ่ง (2559) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการศึกษาพบว่ามีส่วนร่วมทางการเมืองมาก

1.3 ด้านการเป็นนักกิจกรรมในชุมชน มีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญกับการสนับสนุนหรือทำงานร่วมกับองค์กรของชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาในชุมชน เนื่องจากประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งเห็นว่า การรวมกลุ่มในชุมชนเป็นการรับรู้ รับฟัง ปัญหาทางการเมืองที่เกิดขึ้นในชุมชน จึงรวมกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Milbrath and Goel (n.d. อ้างถึงใน นุชวดี อิศรางค์ดิลก, 2545, หน้า 15-16) เสนอว่า การเป็นนักกิจกรรมในชุมชน (Community activists) เป็นการมีส่วนร่วมโดยการก่อตั้งกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาของชุมชนเพื่อมีบทบาทในกิจกรรมสาธารณะ หรือการติดต่อกับทางราชการในเรื่องปัญหาชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพิ่มศักดิ์ วรรณยิ่ง (2559) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการศึกษาพบว่ามีส่วนร่วมทางการเมืองมาก

1.4 ด้านการเป็นผู้ประท้วง มีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับน้อย โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมชุมนุมคัดค้านทางการเมือง เนื่องจากประชาชนเกิดความไม่พอใจการทำงานของนักการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วสันต์ สุวรรณ (2547, หน้า 15-18) เสนอว่า การประท้วง (Protest) ได้แก่ การเข้าร่วมเดินทางตามถนน ซึ่งเกี่ยวกับการประท้วงอย่างแข็งขันเปิดเผย และกระทำในสิ่งที่ผิดศีลธรรม การให้ความเอาใจใส่กับการชุมนุมประท้วง การเข้าร่วมกลุ่มประท้วงรัฐบาลและการปฏิเสธยอมรับกฎหมายที่ไม่ยุติธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนูญชา อินตะขมภู (2556) การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของเยาวชนในเขตเทศบาลตำบลสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่ามีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย

1.5 ด้านการติดต่อกับทางราชการ มีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับน้อย โดยให้ความสำคัญกับการติดต่อกับทางราชการเรื่องการเมืองกับสมาชิก อบต./สมาชิกสภาเทศบาล

เนื่องจากประชาชนมีความใกล้ชิดกับสมาชิก อบต./สมาชิกสภาเทศบาล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Milbrath and Goel (n.d. อ้างถึงใน นุชวดี อิศรภักดี, 2545, หน้า 15-16) เสนอว่า การติดต่อกับทางราชการ (Contacting officials) เป็นการมีส่วนร่วมของบุคคลต่อราชการ เช่น การร้องทุกข์การให้ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพิ่มศักดิ์ วรรณยิ่ง (2559) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการศึกษาพบว่ามีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย

1.6 ด้านการเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง มีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์บ้านเมืองและการบริหารงานของรัฐจากการดูโทรทัศน์ อ่านวารสาร และอินเทอร์เน็ต ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Milbrath and Goel (n.d. อ้างถึงใน นุชวดี อิศรภักดี, 2545, หน้า 15-16) เสนอว่าการเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง (Communicators) เป็นการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนโดยการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ทั้งโดยการเขียน การพูด การพิมพ์เพื่อสนับสนุน หรือคัดค้านต่อนโยบายสาธารณะหรือการดำเนินงานต่าง ๆ ของผู้บริหาร เช่น การร้องเรียนปัญหาต่าง ๆ ผ่านทางสื่อมวลชน การเข้าร่วมสัมมนาอภิปรายต่าง ๆ เพื่อเสนอความคิดเห็นของตนในปัญหาของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพิ่มศักดิ์ วรรณยิ่ง (2559) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการศึกษาพบว่ามีส่วนร่วมทางการเมืองปานกลาง

2. ผลการศึกษา เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่อาศัยในท้องถิ่น และสถานภาพ ซึ่งสามารถนำผลมาอภิปรายได้ดังนี้

2.1 เพศ ผลการศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะประชาชนมีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่อย่างเท่าเทียมกัน ไม่แยกเพศ ชายเพศหญิง จึงทำให้เพศที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เรืองเดช สุวรรณวิจิต (2558) ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลวังหว้า อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนูญญา อินตะชฌฎ (2556) การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของเยาวชนในเขตเทศบาลตำบลสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เต็มดวง นมเกษม (2566) แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลเทพาลัย อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา สอดคล้อง

กับงานวิจัยของ นภัส เล็กเจริญ (2562) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพิ่มศักดิ์ วรรณยิ่ง (2559) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม

2.2 อายุ ผลการศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอมือเมืองชลบุรี จำแนกตามอายุ พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากอายุเป็นสิ่งที่บ่งบอกเกี่ยวกับความมีประสบการณ์ในเรื่องต่าง ๆ เมื่ออายุเพิ่มขึ้นประสบการณ์สูงขึ้น รวมถึงการตัดสินใจต่าง ๆ มีความรอบคอบก็เพิ่มมากขึ้น อาจทำให้มีความต้องการในการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น ส่วนผู้ที่อายุน้อยกว่าอาจไม่ค่อยสนใจในรายละเอียดเล็ก ๆ น้อย ๆ ของการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านต่าง ๆ ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โอภาส จิตระยงค์ (2565) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพิ่มศักดิ์ วรรณยิ่ง (2559) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทรา กมลโรจน์ (2560) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด

2.3 ระดับการศึกษา ผลการศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอมือเมืองชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากระดับการศึกษาคือตัวบ่งบอกถึงการให้ความสนใจกับการติดตามข้อมูล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เรืองเดช สุวรรณวิจิต (2558) ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลวังห้ว อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี สอดคล้องกับงานวิจัยของ โอภาส จิตระยงค์ (2565) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี สอดคล้องกับงานวิจัยของเพิ่มศักดิ์ วรรณยิ่ง (2559) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทรา กมลโรจน์ (2560) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด

2.4 อาชีพ ผลการศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอมือเมืองชลบุรี จำแนกตามอาชีพ พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพแตกต่างกันมีผลทำให้มีการสั่งสมประสบการณ์ที่ผ่านมา และมุมมองความคิดต่อการเมืองต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เต็มดวง นมเกษม (2566) แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลเทพาลัย

อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา สอดคล้องกับงานวิจัยของ โอภาส จิตรระยงค์ (2565) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี สอดคล้องกับงานวิจัยของ นภัส เล็กเจริญ (2562) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพิ่มศักดิ์ วรรณยิ่ง (2559) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม

2.5 รายได้ ผลการศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จำแนกตามรายได้ พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากรายได้ของบุคคลแสดงถึงฐานะทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญแสดงถึงความกล้าในการเข้ามามีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองและเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง เช่น การร่วมพูดคุยในกลุ่มเรื่องการเมือง เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โอภาส จิตรระยงค์ (2565) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี สอดคล้องกับงานวิจัยของ นภัส เล็กเจริญ (2562) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพิ่มศักดิ์ วรรณยิ่ง (2559) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม

2.6 ระยะเวลาที่อาศัยในท้องถิ่น ผลการศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยในท้องถิ่น พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยในท้องถิ่นเป็นเวลานานให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าประชาชนที่เพิ่งเข้ามาอยู่ในพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพิ่มศักดิ์ วรรณยิ่ง (2559) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม

2.7 สถานภาพ ผลการศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จำแนกตามสถานภาพ พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากประชาชนที่มีสถานภาพโสดมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองได้มากกว่าประชาชนที่มีสถานภาพทางด้านอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โอภาส จิตรระยงค์ (2565) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตเทศบาล ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ดังนี้

1. ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยที่สุดในเรื่อง ท่านไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติโดยยึดตัวผู้สมัครเป็นหลัก ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่มีหน้าที่หลักในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนควรส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญต่อสิทธิและเสรีภาพที่ประชาชนจะต้องได้รับในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

2. ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยที่สุดในเรื่อง ท่านเคยเข้าร่วมชุมนุมทางกับพรรคการเมือง อาจจะเป็นเพราะเป็นข้อจำกัดทางกฎหมาย ที่เปิดโอกาสในการเข้าถึงพรรคการเมือง ดังนั้น ในการประชุมของทุกพรรคการเมืองในแต่ละครั้ง พรรคการเมืองต้องแจ้งสิทธิในการเข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองกับพรรคการเมืองของประชาชนตามรัฐธรรมนูญให้ประชาชนทราบด้วย

3. ด้านการเป็นนักกิจกรรมในชุมชน พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยที่สุดในเรื่อง ท่านเป็นสมาชิกของกลุ่มทางการเมืองในชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ควรให้กรรมการศูนย์ส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตยหรือ (ศส.ปชต.) ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ขยายเครือข่ายโดยให้ประชาชนมาเป็นสมาชิกกรรมการ (ศส.ปชต.) มากยิ่งขึ้นเมื่อประชาชนมีความรู้ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นการเป็นสมาชิกของกลุ่มทางการเมืองในชุมชนก็จะมากขึ้นตามลำดับ

4. ด้านการติดต่อกับทางราชการ พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยที่สุดในเรื่อง ท่านเคยติดต่อเรื่องการเมืองกับสื่อมวลชน เนื่องจากประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีจำนวนน้อยที่จะติดต่อประสานงานกับสื่อมวลชนได้ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด สามารถให้ข้อมูลเพื่อให้ประชาชนติดต่อประสานงานกับสื่อมวลชนได้สะดวก และไม่เป็นการเพิ่มภาระให้แก่ประชาชน

5. ด้านการเป็นผู้ประท้วง พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยที่สุดในเรื่อง ท่านมีส่วนร่วมในการชุมนุมเพื่อต่อรองทางการเมือง เช่น การปิดถนน การหยุดงาน เป็นต้น

อาจจะเป็นเพราะรัฐธรรมนูญปัจจุบัน พ.ศ. 2560 ปัจจุบันถือว่าเป็นรัฐธรรมนูญในระบอบประชาธิปไตย อย่างเต็มรูปแบบเพราะเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น เมื่อประชาชนมีการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐมากขึ้น ด้านการเป็นผู้ประท้วง การชุมนุมเพื่อต่อรองทางการเมือง เช่น การปิดถนน การหยุดงาน ก็จะลดน้อยลง ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงต้องส่งเสริมให้ประชาชนได้รู้ถึงสิทธิในการชุมนุมตามรัฐธรรมนูญอย่างต่อเนื่องต่อไป

6. ด้านการเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยที่สุดในเรื่อง ท่านมีส่วนร่วมในการส่งจดหมายหรือการโทรศัพท์ไปแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ในรายการวิทยุ โทรทัศน์ หรือหนังสือพิมพ์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ควรมีช่องทางประสานงานกับรายการวิทยุ โทรทัศน์ หรือหนังสือพิมพ์ เพื่อให้ความสะดวกแก่ประชาชนในการสื่อสารทางการเมืองดังกล่าวได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในด้านอื่น ๆ เช่น ความรู้ความเข้าใจเรื่องของพรรคการเมือง เป็นต้น
2. ควรศึกษาความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในพื้นที่เขตเลือกตั้งอื่น ๆ เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาเป็นแนวทางในการเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการส่งเสริมต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

บรรณานุกรม

- กรรณิการ์ ชมดี. (2524). การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีผลต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ: ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการสารภี ตำบลท่าช้าง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์]. e-theses Thammasat University Library.
- แก้วตา ว่องเยาว์ปรีชา. (2562). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารทางเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดนครราชสีมา. [งานนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา]. elibrary-aritnrru.cu-elibrary.com/
- โกวิท วงศ์สุรวัฒน์. (2543). พื้นฐานรัฐศาสตร์กับการเมืองในศตวรรษที่ 21. โครงการปริญญาโทรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จรรยา สุภาพ. (2543). หลักรัฐศาสตร์ ฉบับแก้ไข. ไทยวัฒนาพานิช.
- จันทนา สุทธิจารี. (2544). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเมืองการปกครองไทยตามรัฐธรรมนูญ ฉบับประชาชน. โรงพิมพ์ วี.เจ. ฟรินดิง.
- จันทรา กมลโรจน์. (2560). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม]. rmu.ac.th
- เต็มดวง นมเกษม. (2565). แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลเทพาลัย อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา]. elibrary-aritnrru.cu-elibrary.com/
- ทรงศักดิ์ มีชัย. (2544). กระบวนการมีส่วนร่วมในชมรมผู้สูงอายุบ้านป่าขาม อำเภอป่าฝาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่]. CMU e-Theses.
- เทศบาลตำบลเสม็ด. (2566). ข้อมูลประชากร. เทศบาลตำบลเสม็ด
- นภัส เล็กเจริญ. (2562). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี. [งานนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา]. Burapha University Research Information.
- เบ็ญจวรรณ จามน้อยพรหม. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร. [งานนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร].

- มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร]. Snru.ac.th/e-thesis
- ปรัชญา เวสารัชช์. (2541). รายงานการวิจัยเรื่องการเมืองมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมเพื่อ พัฒนา
ชุมชนบท. สถาบันไทย คติศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว และคณะ. (2543). การทำให้บทบาทยุติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พ.ศ. 2540 ให้ได้รับการปฏิบัติตามเจตนารมณ์: กรณี การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎร. คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิทยา สายหู. (2540). กลไกของสังคม. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เพิ่มศักดิ์ วารณยิ่ง. (2559). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอบางคนที่
จังหวัดสมุทรสงคราม. [งานนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์].
e-thesis Kasetsart University Library.
- มนัญชญา อินตะชมภู. (2556). การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของเยาวชนในเขตเทศบาลตำบล
สันป่าตอง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่]. CMU e-Theses.
- รัตนา บัวนาก. (2562). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารงานขององค์การ
บริหารส่วนตำบลพลองตาเยี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง. [งานนิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช]. Stou.ac.th.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช. (2560). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
หมวด 6 มาตรา 78 หมวด 7 มาตรา 133 (3) หมวด 12 มาตรา 236 และหมวด 15
มาตรา 256 (1).
- เรืองเดช สุวรรณจิตร. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต
เทศบาล ตำบลวังหว่า อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี. [วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์]. e-thesis Kasetsart University Library.
- วสันต์ สุวรรณ. (2547). การปฏิรูปทางการเมืองในประเทศไทย. พระอาทิตย์.
- วัชรวิทย์ ไชยสาร. (2551). การพัฒนาประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมกับสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ. รัฐสภาสาร, 56(6), 64 – 91.
- ศิริขวัญ อุทา. (2546). กระบวนการจัดทำแผนชุมชนแบบมีส่วนร่วมในจังหวัดลำพูน. [วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่]. CMU e-Theses.
- โอภาส จิตระยงค์. (2565). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วน
ตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี. [งานนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยบูรพา]. Burapha University Research Information.

Parry, G., Moyser, N., & Day, N. (1992). *Political participation and democracy in Britain*. Cambridge University Press.

Verba, S., & Nie, N. H. (1972). *Participation in America: Political democracy and social equality*. Harper & Row.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลการวิจัยเพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้นจะไม่
มีผลต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด การวิจัยครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
ซึ่งแบบสอบถามมี 3 ส่วนประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด
อำเภอเมืองชลบุรี

ส่วนที่ 2 การมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยแบ่งออกเป็น 6 ส่วน คือ ด้านการลงคะแนน
เสียงเลือกตั้ง ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ด้านการเป็นนักกิจกรรมในชุมชน ด้านการเป็นผู้
ประท้วง ด้านการติดต่อกับทางราชการ และด้านการเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง

ส่วนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในแต่ละข้อ แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของ
ท่าน

1. เพศ

1. ชาย 2. หญิง

2. อายุ

1. น้อยกว่า 30 ปี 3. 41 – 50 ปี
 2. 30 - 40 ปี 4. มากกว่า 50 ปี

3. วุฒิการศึกษาสูงสุด

1. มัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า
 2. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.

- 3. อนุปริญญา/ปวส.
- 4. ปริญญาตรี
- 5. สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพหลักของท่าน

- 1. เกษตรกร
- 2. ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว
- 3. รับจ้าง/พนักงานบริษัท
- 5. อื่น ๆ (ระบุ).....

5. รายได้ต่อเดือน/เงินเดือน

- 1. 8,000 – 15,000 บาท
- 2. 15,001 – 25,000 บาท
- 3. มากกว่า 25,000 บาท ขึ้นไป

6. ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน.....ปี

- 1. ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี
- 2. 6 – 10 ปี
- 3. 11 - 15 ปี
- 4. 16 ปี ขึ้นไป

7. สถานภาพการสมรส

- 1. โสด
- 2. สมรส
- 3. หย่าร้าง

ส่วนที่ 2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นด้านต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว

ข้อ	การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง						
1.	ท่านไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติโดยเลือกผู้สมัครที่มีนโยบายสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน					
2.	ท่านไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติโดยยึดตัวผู้สมัครเป็นหลัก					
3.	ท่านไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติโดยยึดนโยบายเป็นหลัก					
4.	ท่านไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติเนื่องจากเป็นหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ					
5.	ท่านไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติเนื่องจากต้องการผู้แทนหรือพรรคการเมืองที่สามารถทำหน้าที่ในการพัฒนาท้องถิ่นหรือพัฒนาประเทศ					
ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง						
6.	ท่านเคยร่วมรับฟังการให้คำแนะนำในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจากหน่วยงาน/องค์กรอื่น ๆ					

ข้อ	การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
7.	ท่านได้เป็นส่วนหนึ่งขององค์กรต่าง ๆ ในการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งในแต่ละครั้ง					
8.	ท่านเคยเข้าร่วมรณรงค์หาเสียงในการเลือกตั้งกับองค์กรภาครัฐ ประชาชน และชุมชน					
9.	ท่านเคยเข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองกับพรรคการเมือง					
10.	ในการเลือกตั้งที่ผ่านมาท่านได้ชักชวนผู้อื่นไปลงคะแนนให้กับผู้สมัครที่เชื่อว่าเป็นคนดี					
ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง						
11.	ท่านให้ความร่วมมือกับบุคคลอื่น ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชน					
12.	ท่านให้การสนับสนุนหรือทำงานร่วมกับองค์กรของชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาในชุมชน					
13.	ท่านให้ความร่วมมือกับองค์กรของชุมชนเพื่อเรียกร้องปัญหาทางการเมือง					
14.	ท่านเป็นสมาชิกของกลุ่มทางการเมืองในชุมชน					
15.	ท่านมีส่วนร่วมในการรวมกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาทางการเมืองในชุมชน					
ด้านการติดต่อกับทางราชการ						
21.	ท่านเคยมีส่วนร่วมชุมนุมคัดค้านทางการเมือง					
22.	ท่านเคยร้องเรียนเรื่องการเมืองเป็นทางการกับเจ้าหน้าที่รัฐ					
23.	ท่านมีส่วนร่วมในการเข้าชื่อเพื่อร้องเรียนเรื่องการเมืองกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร					
24.	ท่านมีส่วนร่วมในการชุมนุมเพื่อต่อรองทางการเมือง เช่น การปิดถนน การหยุดงาน เป็นต้น					

ข้อ	การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
25.	ท่านมีส่วนร่วมในการเดินขบวนแสดงการคัดค้านทางการเมือง					
ด้านการเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง						
26.	ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์บ้านเมืองและการบริหารงานของรัฐจากการดูโทรทัศน์ อ่านวารสาร และอินเทอร์เน็ต					
27.	ท่านมีส่วนร่วมในการนำข่าวสารทางการเมืองที่ดูหรือฟังไปวิพากษ์วิจารณ์ในครอบครัวหรือกลุ่มเพื่อน					
28.	ท่านมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องที่ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองกับคนอื่นในชุมชน					
29.	ท่านมีส่วนร่วมในการส่งจดหมายหรือการโทรศัพท์ไปแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในรายการวิทยุ โทรทัศน์ หรือหนังสือพิมพ์					
30.	ท่านมีส่วนร่วมสัมภาษณ์หรือเสวนาทางการเมืองต่อสาธารณะในเวทีต่าง ๆ					

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	ว่าที่ร้อยตรี ศุภชัย รูปโอ
วัน เดือน ปี เกิด	23 พฤษภาคม 2530
สถานที่เกิด	85/1 หมู่ที่ 9 ตำบลหัวตะพาน อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	111/1027 หมู่ที่ 1 ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	ปัจจุบัน พนักงานการเลือกตั้งปฏิบัติการ ศูนย์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพลเมืองที่ 2 สำนักพัฒนาเครือข่ายการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2556 รัฐศาสตรบัณฑิต (บริหารรัฐกิจ) มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2568 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา